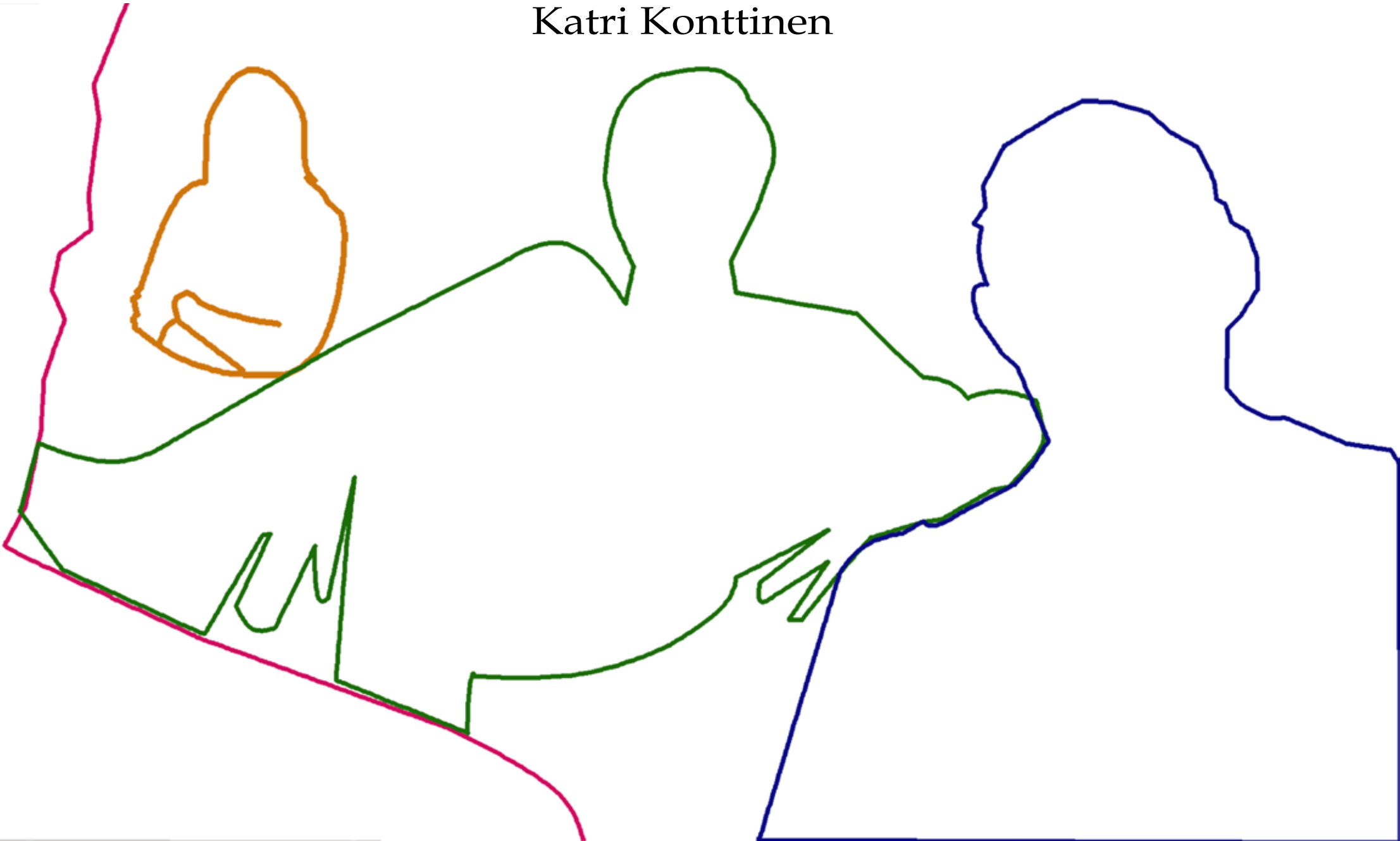

Muotoilullista vuoropuhelua mestareiden kanssa

Katri Konttinen

Muotoilullista vuoropuhelua mestarien kanssa

Katri Konttinen

Opinnäytetyö

Ammattikorkeakoulututkinto

Koulutusala Kulttuuriala			
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma			
Työn tekijä(t) Katri Konttinen			
Työn nimi Muotoilullista vuoropuhelua mestareiden kanssa			
Päiväys	20.4.2011	Sivumäärä/Liitteet	71/2
Ohjaaja(t) Juha Miettinen ja Antti Kares			
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön Muotoilullista vuoropuhelua mestareiden kanssa aiheena oli aluksi perehtyä valittujen muotoilun mestareiden tuotantoon tiettyinä aikakausina. Mestarit valittiin ensin valitsemalla aikakaudet. Henkilöiden valinta perustui suurelta osin tekijän kiinnostukseen ja uteliaisuuteen. Mestareita tarkasteltiin työssä muotoilijoina, vaikka eräs heistä tunnetaan merkittävänä arkkitehtinä. Perehtymisen aikana tekijä tutustui henkilöihin ja sen lisäksi loi fiktiivisiä keskusteluja heidän kanssaan, jotka jatkuivat koko työn ajan. Fiktiiviset keskustelut toimivat uudenlaisena menetelmänä, jota voisi tulevaisuudessa ajatella käytettävän Benchmarkingin, eli vertailuoppimisen rinnalla. Fiktiiviset keskustelut pohjautuivat luettuun materiaaliin ja ne olivat tekijän rakentamia, eivät todellisia.</p> <p>Opinnäytetyön aikana toteutettiin ryhmäideointituokio soveltaen Kuuden Hatun-menetelmää jonka tarkoituksena oli testata tekijän rakentamien keskustelujen ja muotokielitaulujen vaikutusta ryhmän luonnoksiin. Menetelmässä ryhmälle annetaan roolit, tavat ajatella.</p> <p>Loppujen lopuksi työn tekijä tuotti keskustelujen ja kerätyn materiaalin pohjalta omannäköisensä kannanoton, valaisimien muodossa. Tuote oli rajattu valaisimiin tekijän mielenkiinnon ja työn selkeyttämisen vuoksi. Työtä kuvitteellisesti ohjanneet muotoilun mestarit antoivat palautetta tekijän kannanotoista, joka toteutui fiktiivisten keskustelujen kautta.</p> <p>Tekijän perehtyi työn aikana myös omaan arvomaailmaansa ja keräsi rakennusosia omaa muotokieltään varten. Opinnäytetyö toteutettiin opiskelijan omien intressien pohjalta ja se vahvisti tekijänsä profiilia muotoilijana.</p>			
Avainsanat: Fiktiiviset dialogit, muotoilijan arvot, Muotokieli, Benchmarking			

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Katri Kontinen			
Title of Thesis Design Dialog with the masters			
Date	20.4.2011	Pages/Appendices	71/2
Supervisor(s) Juha Miettinen ja Antti Kares			
<p>The Abstract</p> <p>The aim of the thesis was first to get to know three Masters of design and their production. The author chose first the eras and then the Masters. The Masters were chosen based on the author's own interests. The Masters were viewed as product designers, even though one of them, for instance, is known as a great architect. In the first phase, the author started to build fictitious dialogues with the masters. The dialogues continued during the whole process of making the thesis. Fictitious dialogues were used as a new method that could be used alongside with the method of benchmarking in the future. The fictitious dialogues were based on the collected material and were made by the author.</p> <p>The author also held a sketching session for a group adapting the Six Thinking Hats method. The members of the group were each given different roles and ways of thinking. The idea of using the method was to test how the fictitious dialogues and the idiom boards would affect the sketches.</p> <p>Finally the author made her own statements with the lamps that she designed. The lamps were chosen as objects of design due to the author's own interests and in order to have a clearly defined goal. Then the Masters gave feedback to the author's statements. The feedback was in the form of dialogues. During the process, the author got to know her own values as a designer and strengthened her idiom. This thesis was made as a result of the author's interests and it confirmed her profile as a designer.</p>			
Keywords: Fictitious Dialogues, Designer's Values, Idiom, Benchmarking			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	7	3.5	Oma luonnostelu.....	50
1.1	Opinnäytetyön sovelluskohde.....	9			
1.2	Benchmarkingista arvoihin.....	11	4	KOHTI LOPPUHUIPENNUSTA.....	51
1.3	Muotokielen jäljillä.....	13	4.1	Muotoilijan arvomaailmani.....	51
			4.2	Minun kannanottoni.....	54
2	TYYLIKAUSIEN EDUSTAJAT.....	14	4.3	Mestareiden kommentteja prosessista.....	60
2.1	Alvar Aalto ja funktionalismi.....	14			
2.2	Eero Aarnio ja muovin maailma.....	22	5	PÄÄTÄNTÄ.....	61
2.3	Philippe Starck ja postmodernia muotoilua.....	29			
2.4	Yhteenvedo mestareiden muotokielistä.....	36		LÄHDELUETTELO.....	63
2.5	Mestareiden keskinäinen kommunikointi.....	38			
3	MENETELMÄT OPINNÄYTETYÖSSÄ.....	43			
3.1	Fiktiiviset dialogit.....	43			
3.2	Ryhmäideointimenetelmä.....	43			
3.3	Ryhmäideointi 4.3.2011.....	44			
3.4	Ryhmäluonnostelun tulosten analysointia.....	46			
3.4.1	Alvar Aallon luonnokset.....	47			
3.4.2	Eero Aarnion luonnokset.....	48			
3.4.3	Philippe Starckin luonnokset.....	49			

LIITTEET

Liite 1 Omaa luonnosmateriaalia

Liite 2 Mestareiden mielipidetaulut

KUVA 1. Tarinan mestarit. Katri Konttinen

1 JOHDANTO

O pinnäytetyössäni perehdyn aluksi valitsemieni muotoilun tyylikausien tunnettuihin edustajiin. Tarkastelun kohteena ovat Alvar Aalto, Eero Aarnio ja Philippe Starck. Tarkastelen valittujen muotoilijoiden muotokieltä ja heidän tapaansa suhtautua muotoiluun. Käsittelen Aallon tuotantoa 1930-luvulla, Aarnion 1960-luvulla ja Starckin 1990-luvulla. Näiden aikakausien kautta teen matkaa kohti omaa kannanottoani, joka ilmenee valaisimen muodossa. Valitsin aikakaudet oman mielenkiintoni mukaan 30 vuoden välein. Kaudet ovat näin selkeät ja jokaisen niistä aikana on tehty merkittävää muotoilua, joka vaikuttaa vielä tänä päivänäkin.

Käyn mestareideni, eli tässä yhteydessä työtä ohjaavien muotoilijoiden kanssa fiktiivistä vuoropuhelua, jolla pyrin perehtymään tarkemmin heidän ajatuksiinsa ja arvoihinsa. Mitä mieltä kyseiset henkilöt olivat muotoilun tilasta silloin ja mitä minä kuvittelen heidän ajattelevan tämän päivän muotoilusta? Millaisia epäkohtia he näkivät silloin

tai näkevät nyt muotoilun tilassa? Millaisena he näkisivät tulevaisuuden muotoilun? Miten he itse suhtautuvat muotoiluun ja sen tekemiseen ja asemoivat itsensä muotoilun kentälle?

Jokaisella hahmolla on oma tunnisteväriinsä, jolla dialogit erottuvat. Aalto on sininen, Aarnio vihreä, Starck vaaleanpunainen ja minä punainen. Dialogit ovat kokeilullisena menetelmänä työssä. Sen tarkoitus on toimia Benchmarkingin osana, jota voidaan mahdollisesti hyödyntää muotoilun tulevaisuudessa enemmänkin.

7

Tarkoituksena on myös laittaa herrat keskustelemaan keskenään. Minä osallistun myös kyseiseen keskustelutuokioon. Odotan innolla, millaista on heidän keskinäinen kommunikointinsa!

Ensimmäiseksi tutustun valitsemiini muotoilijoihin ja heidän tuotantoonsa. Pyrin aloittamaan fiktiivisen keskustelun heti työn alkumetreillä, joka värittää työtä. Mestarit kulkevat työn mukana myös hahmokuvina, mikä helpottaa työn seuraamista. Tarkastelen henkilöitä nimenomaan muotoilijoina, minkä vuoksi jätän esimerkiksi Aallon mit-

tavan arkkitehtuurisen työn käsittelemättä. Otan poimintoja muotokielen tueksi muotoilijoiden tuotannosta kokonaisuudessa, vaikka lopullinen kannanottoni on valaisimen muodossa.

Toiseksi teen jokaiselta muotokielitaulun ja mielipidetaulun, joita käytän kolmannessa vaiheessa ryhmäideoinnin materiaalina. Tässä vaiheessa teen myös itse 20 kappaletta luonnoksia henkilöä kohden muotokielitaulujen pohjalta.

Tämän jälkeen on ryhmäideoinnin vuoro, jota käytän tutkimusmenetelmänä. Ryhmäideoinnista toivon saavani mielenkiintoista materiaalia, jota voin sitten analysoida ja hyödyntää suunnittelussa inspiroijana. Työn aikana kartoitan omaa arvoperustaani, jota tutkin työn aikana. Kaikki tämä kulminoituu lopuksi valaisimien suunnitteluna.

Tärkeänä pyrkimyksenäni on kehittää ja vahvistaa esimerkkien tarkastelun kautta omaa ilmaisua muotoilun keinoin ja nostaa esille arvojen tutkimisen kautta kannanottojani.

Opinnäytteen aihe syntyi suhteellisen pitkän mietintäprosessin lopputuloksena. Aiheen lopullinen muotoutuminen on vienyt aikaa ja se on muuttunut prosessin aikana jatkuvasti.

Minua on aina kiinnostanut historia, joka toimii pohjustavana tekijänä työssä. Käytän työssä suurimmaksi osaksi kirjallista materiaalia, johon pohjautuvat tekemäni dialogit ja tekstit. Muuna materiaalina käytän ryhmäideoinnissa syntyneitä materiaalia ja verkkomateriaalia.

KUVIO 1. Työn viitekehys. Katri Konttinen 2011

1.1 Opinnäytetyön sovelluskohde

Sovellan opinnäytetyöni aikana keräämiäni arvoja ja syntyneitä kannanottojani valaisimeen. Tarkastelen valitsemieni henkilöiden tuotantoa kokonaisuudessaan, mutta poimin sieltä viitteitä erityisesti valaisimien muotokieleen. Valaisinsuunnittelu kiinnostaa minua erityisesti, sillä se antaa lähes rajattomat mahdollisuudet muotoilijalle. Työn kohteen rajaaminen tiettyyn tuotteeseen selkeyttää myös työn rakennetta.

Olen kiinnostunut valosta ja sen käyttäytymisestä erilaisissa materiaaleissa ja erilaisilla pinnoilla. Valoa voidaan ohjata

KUVA 2(Kuvaaja Katri Konttinen) ja 3(LED-valaisin). Tunnelmavaloa

KUVA 4. Esimerkki valotaideteoksesta. Malli kuvitellusta rakenteesta-varjoteos Valtiontalon tontilla, Jyväskylässä syksyllä 2010. Taiteilija Jaakko Niemelä. Valokuva Katri Konttinen 2010

ja sillä voidaan luoda erilaisia tiloja ja vaikutelmia. Nykypäivänä kehittyneet valmistusmenetelmät mahdollistavat osaltaan moninaisten muotojen valmistamisen. Valoa käytetään yhä enemmän tunnelman luojana ja sillä tehdään jopa näyttäviä taideteoksia. (KUVAT 2, 3 ja 4)

Valaisinsuunnittelu tarjoaa haasteita muotoilijoille, sillä valon kesyttäminen vaatii taitoa. Valaisinsuunnittelu kulkee ajatuksena minulla koko ajan työn ohessa ja joka lopulta kumpuaa ulos omana tuotoksenani, johon olen hakenut rakennustarpeita mestareideni ja heidän kanssaan käymien keskustelujen kautta, joiden tarkoituksena on pureutua muotoilijoiden arvomaailmoihin.

“Valaisin on tuote, joka käytännöllisen tehtävänsä ohella on saanut koristeellisen arvon. Tässä suhteessa se on suunnittelijoille hyvin kiinnostava kohde, sillä se sallii heidän ilmaista, ei vain muodollista luovuutta, vaan myös eteerisempää vaikutusta, jonka valo tuottaa heidän luomuksissaan.” (Calmettes, J. 2006, 7)

KUVA 5. Mestareiden suunnitteleamia valaisimia. Koonnut Katri Konttinen

1.2 Benchmarkingista arvoihin

Opinnäytetyössä on kokeilussa uudenlainen metodi, fiktiiviset dialogit, jota hyödynnän yhdessä Benchmarkingin kanssa. Benchmarkingia (vertailuoppiminen) käytetään tuotesuunnittelun alkuvaiheessa. Silloin tehdään ulkoista hakua, jossa haetaan ja tutkitaan vertailukohtia jo olemassa olevista, kilpailevista tuotteista. Benchmarking osoittaa kilpailevien tuotteiden vahvuudet ja heikkoudet ja sen, löytyykö niistä kopioitavia tai sovellettavia ratkaisuja omaan ongelmaan. (Kettunen 2001, 80–81)

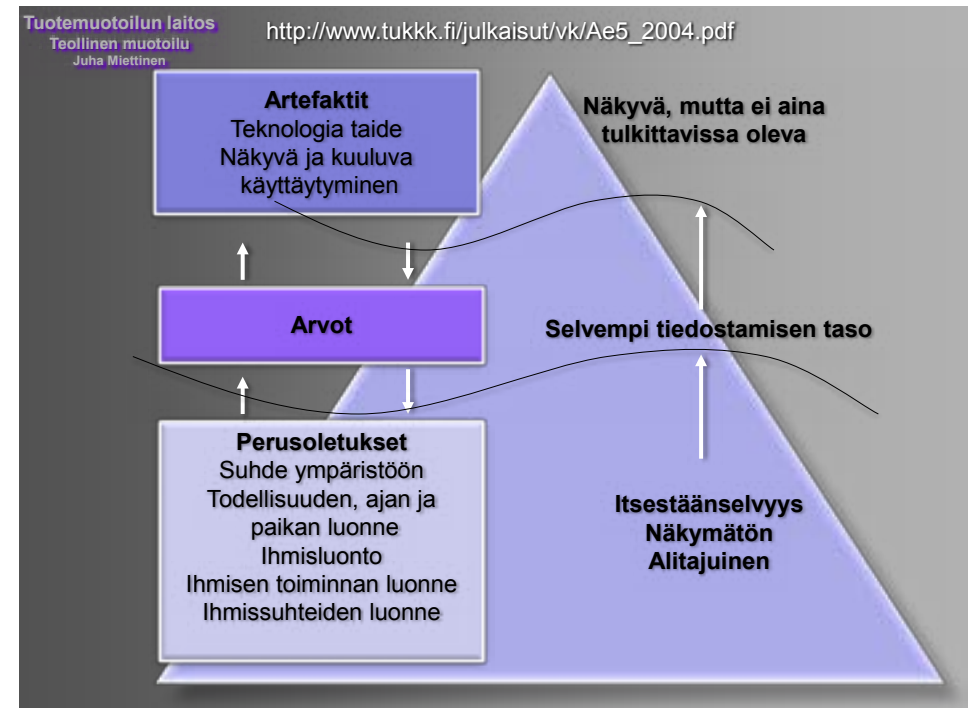
Benchmarkingia käytetään nykyään paljon. Sen huomioon ottaen on helposti nähtävissä, miten tuotteet peilaavat aikaisempiin tuotteisiin. Tuotekehityksen taustalla on jotakin, mitä lähdetään parantamaan ja siksi haetaan esimerkkejä jo olemassa olevista tuotteista.

Benchmarkingia voitaisiin kehittää syvällisemmälle tasolle ja juuri sitä kokeilen työssäni rakennettujen arvojen ja dialogien kautta.

Kuvallisen vertailuoppimisen lisäksi perehdyn muotoilijoiden arvomaailmoihin, joista haen materiaalia omaa kannanottoani varten. Arvomaailmaan perehdyn fiktiivisten

dialogien kautta, joita tuotan lukemani materiaalin pohjalta. Asetan itseni muotoilijan rooliin ja keskustelen mentoreideni kanssa. Osa keskusteluista alkaa kysymyksilläni, toisissa taas mentorini saattavat vapaasti kommentoida jotain kirjoittamaani tai tekemääni.

Tarkastelen henkilöiden arvomaailmoja alla olevaa kuviota apuna käyttäen (KUVIO 2). Kerään samaisen kuvion arvotasolle materiaalia omaa kannanottoani varten. Teen jokaisen tarkasteleman henkilön osalta tiivistetyn paketin löytämistäni arvoista, joka pohjautuu omiin päätelmiini ja lukemaani materiaaliin.

KUVIO 2. Tuotearvot

Benchmarkingia valaisimista

Tälle sivulle olen kerännyt valaisimia ja valaistuksia, jotka inspiroivat minua työn aikana(KUVAT 6-11). Vaikka työn painopiste on mestareiden tuotannossa ja ajatuksissa, nostan tähän esille muutamia valaisimia, jotka vaikuttivat minuun.

KUVA 6. The Light Drop,
Rafael Morgan

KUVA 7. Tunnelmavalaistusta ulkona

KUVA 8. Licht
Raum Modulator,
Moholy-Nagy's

KUVA 9.
Machinelights,
Frank Buchwalds

KUVA 10. Valaistusta Tampereen
Ruma anniskeluravintolasta.
Valokuva Katri Konttinen 2011

KUVA 11. Käsinpuhallettu valaisin Light Blubs-
sarjasta. Pieke Bergmans

1.3 Muotokielen jäljillä

”Muotokieli tarkoittaa niitä ratkaisuja, joista tuotteen ulkonäkö, visuaalinen hahmo ja käytettävyys rakentuvat” (Kettunen 2001, 80–81).

Arvomaailman lisäksi tutkin mentoreideni muotokieltä, kausina tehtyjen tuotteiden ja ryhmäideoinnissa syntyneiden luonnosten pohjalta.

Muotokieli auttaa osaltaan myös arvomaailman tutkimista, sillä se on omalla tavallaan visuaalinen kertomus henkilön tai tuotteen ostajan/tilaajan arvoista. Muotokieliä tutkimalla pyrin löytämään sieltä elementtejä, joiden avulla selvitän itselleni, miltä muotoilijan muotokieleni alkaa näyttää.

2 TYYLIKAUSIEN EDUSTAJAT

Tästä alkaa matkani muotoilija - mestareiden kanssa. Luon aluksi hieman pohjaa tuleville keskusteluillemme kertomalla heidän tuotannostaan. Muotoilijoilla on tärkeä rooli opinnäytetyössäni, jota he fiktiivisesti ohjaavat. Saan heiltä palautetta syntyneistä kannanotoistani. Heidän kauttaan työhöni syntyy fiktiivisiä kumppanuuksia.

2.1 Alvar Aalto ja funktionalismi

Aloitetaan tutkimusmatka 1930-luvun Suomesta, jossa oppaamme on Alvar Aalto (1898 - 1976). Hänen alkukautensa sijoittuu 1930-luvulle, funktionalismin kauteen.

”Funktionalismilla tarkoitetaan modernistista, arkkitehtuurin ja taideteollisuuden keskittynyttä tyyliä. Se oli suuntaus, jonka mukaan tarkasteltavan järjestelmän jokaisen osan tuli palvella tiettyä tarkoitusta. Taideteollisuudessakin jokaiselle esineen osalla tuli siis olla oma funktionsa; mitään ylimääräistä’ koristelua, joilla ei ollut käytännön merkitystä, ei tarvittu. Funktionalismi kehittyi vastareaktiona

1900-luvun alun kertaustyyleille, jotka jäljittelivät ja yhdistelivät aiempien aikakausien tyyliä.” (Vallius 2006)

Valitsin Alvar Aallon ensimmäiseksi oppaakseni matkalle, sillä hän on hyvin merkittävä tekijä suomalaisen muotoilun maailmassa. Hän vei suomalaista muotoilua kansainväliseen tietoisuuteen.

Aalto: - Miksi erottelet turhaan suomalaisen ja kansainvälisen? En näe niiden kahden välillä mitään eroa.

14

KUVA 13. Alvar Aalto. Katri Kontinen 2011

Tutustuessani Aallon ajatuksiin ja tuotantoon tarkemmin huomasin kiinnostuvani yhä enemmän ja enemmän hänestä. Tarkoitukseni on päästä käsiksi hänen arvoihinsa ja sitä kautta perehtyä häneen tarkemmin.

Huomasin Aallon nimen nousevan pinnalle jatkuvasti myös perehtyessäni muihin valitsemiini aikakausiin. Hänen vaikutuksensa näkyy vielä tänäkin päivänä.

Aalto antoi 20-luvun uusklassismin jälkeen meille eurooppalaiset kasvot, mutta selvästi kansallisin piirtein. On yleistä, että Aallon tuotannosta havaitaan hänen lasiensa ja huonekalujensa linjojen vievän ajatuksen suomalaisen sisämaan maiseman ääriviivoihin. (Wickeberg ym. 1981, 62)

Minä: *Luonto on vahva vaikuttaja. Onko se myös teidän taustavaikuttajanne?*

Aalto: *Suomalainen luonto on aivan omanlaatuisensa. Tottahan se on vaikuttanut minuun ja muotokieleen. Keneenkä se ei vaikuttaisi?*

Nuori Aalto asetti itsensä samalle linjalle muiden ”kilpailijoidensa” kanssa, joiksi hän kutsui aikalaisiaan. Hän asetti kilpailuehdot itse, joiden mukaan kilpailtiin. Hänellä oli halu voittaa kaikki muut, eikä hän sanojensa mukaan ottanut vaikutteita keneltäkään vaan pyrki voittamaan heidät kaikki. Saksalainen muotoilun koulukunta Bauhaus (1919–1933) tarjosi hänelle tärkeän, ratkaisevan ”kilpailun”. Aalto katsoi itse olevansa tiukkaa muotokieltä suosineen Bauhausin opposentti, koska oli tietoinen sen vastakohtaisuuksista.

Aalto asetti itse ehdot saksalaisten ystäviensä kanssa käymäänsä kilpailuun. Bauhausia ja Aaltoa yhdisti kuitenkin yhteinen jugendin perintö, jonka Aalto oli saanut opettajiltaan Armas Lindgreniltä ja Usko Nyströmiltä. Se oli jugend-kauden unelma, jossa olemassaolo nähtiin orgaanisena kokonaisuutena. Aalto koki työelämän suurena pelikenttänä, jossa hän pyrki voittamaan aikalaisensa. (Schidl ym. 1981, 9-43) Näin ollen voidaan sanoa, vaikka Aalto väittikin toisin, oli hän saanut vaikutteita, ainakin opettajiltaan. Arvatenkin myös Bauhaus vaikutti häneen, sillä Aalto otti vahvasti kantaa siihen ja arvosteli sitä.

Aloittakaamme fiktiivinen keskustelumme Aallon kanssa antamalla mestarille ensimmäinen puheenvuoro.

Alvar Aalto: *Jo aloittelevana arkkitehtinä ja muotoilijana koen olevani täysin samalla lähtöviivalla muiden kollegoideni kanssa. Tässä kilpailussa kaikki ovat samanarvoisessa asemassa.*

Mitä vaikutteisiin tulee, en koe saaneeni vaikutteita keneltäkään kollegoiltani. Päinvastoin, kaiken tarvitsemani olen saanut jo lapsuuteni maisemista ja muistoista, josta ovat peruja myös uskoni rationalismiin ja positivismiin. (Schidl ym. 1981, 9-43)

Minä: *Teillä on vahva itseluottamus jo nuoruudesta lähtien, ettekä pelkää nostaa itseänne samalle linjalle kuin aikalaisenne. Ajatuksenne on rohkea, etenkin nuorelle, aloittelevalle muotoilijalle.*

Aalto: *Ennen kaikkea sinun tulee muistaa, että tärkeintä on pro-testoida töiden, eikä hienojen fraasien kautta (Schidl 1967, 6). Se, mitä teet, jää näkymään, ei se, mitä sanot.*

Aallolla oli nuorena taipumus perustella jälkikäteen käytännöllisillä näkökohdilla asioita, jotka olivat alun perin olleet puhtaita muotoratkaisuja. Aalto otti myös jonkin verran muotolainoja muilta, joita hän siirsi omiin töihinsä. Sen jälkeen muotolainat kuuluivat hänelle. Ratkaisevaa Aallolle oli se, mitä hän halusi sanoa töillään. Muotojen alkuperä oli toisarvoinen asia hänelle. Kun kyse oli sanomasta, oli Aalto täysin omalla maaperällä.

Hänen työnsä ilmaisivat arvoja, jotka olivat juurtuneet häneen. Hänen sopeutumiskeinonsa oli kilpailunhalu, joka ajoi häntä. Jos jokin taidesuunta tai yksittäinen taiteilija oli Aallon mielestä hyvä, hän halusi olla vieläkin parempi. (Schidl ym. 1981, 9-43)

Aallon uran vaihteita

Tässä kerron muutamia Aallon uran merkittäviä vaihteita, Artekin kautta, jossa kulminoitui Aallon merkittävä panos huonekalu-, valaisin- ja sisustussuunnitteluun (Suomen rakennustaiteen museo 2007)

Vuonna 1935 perustetun Artekin perustajajäseniä olivat Aallon lisäksi Aino Marsio-Aalto, taidekriitikko Nils Gustav Hahl ja taiteen tukija Maire Gullichsen. Yrityksen ideologinen tausta perustui suomalaiseen ja suomalais-ruotsalaiseen liberalismiin, joka puolusti modernia näkemystä elämästä ja radikaalia taidetta osana sitä. Artek yhdisteli perustajiensa ideoita ja pyrki suojelemaan perinnettä, jossa arkkitehti on huonekalujen tekijä. Tärkeimmiksi tuotteiksi nousivat Aallon suunnittelemat, puuntaivutusta hyödyntävät huonekalut. Aalto oli perehtynyt viulun taivutukseen ja kehittänyt uuden tekniikan jo 1927 yhdessä Otto Korhosen kanssa. (Nyman ym. 1998, 382) Tuotteita oli siis olemassa jo ennen Artekin perustamista.

Uudenlainen puuntaivutustekniikka, joka käytti höyryä ja lämpöä, oli vastakaikua Bauhausissa käytetylle metallintäivutukselle, suomalaista perinnettä ja Aallon omaa funktionaalista kalusteideaa noudattaen. (Englund 2003, 17–18)

Aallon huonekaluja oli ollut esillä jo 1933 Fortnum & Masonin tavaratalossa Lontoossa. 1930-luvulla, jolloin Pohjoismainen muotoilu kohosi myös kansainväliseen tietoisuuteen. (Englund, M. 2003, 17–18)

17

KUVA 14. Tuolikollaasi

KUVA 15. Savoy-maljakko

Aalto oli omalla tavallaan taiteilijaluonne. Hänellä oli vaistomainen kyky luoda ilmaisuvoimallisia muotoja ja löytää vastakohtien välillä synteesejä. Artekille suunnitelluissa töissä näkyy Aallon tapa yhdistää luonnon muotoja voi-

makkaisiin, suoriin linjoihin. (Schildt ym. 1981, 9-43)

Hänen tuotantonsa on hyvin tunnettu ympäri maailman. Miten hän ohjaisi minua ja työtäni? Mitä mieltä hän on materiaaleista?

Aallolla oli vahvoja mielipiteitä materiaalien käytöstä ja hän pyrki perustelemaan valintojaan ja mielipiteitään jatkuvasti.

Aalto: *Mitä muotoilullisiin lainoihin tulee, en koe varastaneeni mitään keneltäkään. Olen vain tehnyt perusteellista työtä ja parantanut muotoja, jotka eivät ole mielestäni onnistuneita. Oma näkemykseni on se, että vain tuotteiden sanoma ratkaisee niiden arvon.* (Schidlt ym. 1981, 9-43)

Minä: Miten neuvoisitte tulevia muotoilijoita?

Aalto: *Neuvoisin sinua ja kaikkia tulevia muotoilijoita suhtautu-maan epäilevästi ajatukseen, jonka mukaan teknologia on avain ihmisten elämänlaadun parantamiseen (Wilson 1981, 106). Teknologia on pohjimmiltaan vain keino syrjäyttää ihminen hänelle kuuluvasta keskiöstä. Jokaisen muotoilijan ensisijainen suunnittelun kohde tulisi olla*

ihminen (Gozak ym. 1981, 79).

Kaikilla meillä tulisi olla laajakatseinen ja humaani näkemys ihmiselämästä. Juuri tuota päämäärää kohti tulisi kaikkien pyrkiä (Wickberg ym. 1981, 59).

Aalto ei uskonut kaavamaisuuteen, eikä liioin teknologian parantavan ihmisten elämää (Gozak ym. 1981, 81). Hänen töissään on vahvoja viittauksia luontoon ja hän on perustellut ne mielestäni hyvin. Perusteluiden jälkeen hänen työnsä ovat alkaneet näyttää täysin erilaisilta minun silmiesi.

Aalto: *Parhaita ovat luonnon omat, yksinkertaiset materiaalit, joiden kanssa biologinen yhteys säilyy vaikka kulttuuri uudistuu. Materiaalien kautta voimme nähdä luonnon omat vaihtelevaisuuden ja muuttumisen ajan kuluessa.* (Schildt, ym. 1981, 9-43)

Minä: *Nerokasta!*

Aallon näkemys materiaaleista on mielestäni yksi hänen nerokkuutensa tärkeimmistä elementeistä. Hän halusi

käyttää nimenomaan luonnon omia materiaaleja, joiden kanssa ihminen on aina elänyt ja jotka ovat siksi hänelle luonnollisin valinta. Vaikka kulttuuriset ihanteet muuttuvat, on materiaalien arvostuksen säilyttävä. (Schildt ym. 1981, 9-43) Synteettiset materiaalit eivät kuuluneet hänen töihinsä ja paikoin ne olivat hänelle jopa vastenmielisiä.

Minä: *Entä keinotekoiset materiaalit? Voisitteko ajatella teke-vänne tuotteita vaikkapa muovista?*

Aalto: *Voin kertoa kokevani ajoittain jopa fyysistä pahoinvointia ollessani tekemisissä kylmien, sileiden pintojen kanssa* (Wilson ym. 1981, 112-132). Näin ollen voisin kuvitella vierastavani myös muovia suurissa määrin käytettynä.

Aallon arvoista voin nostaa esille kokonaisuudessaan luonnon ja sen tarjoamien materiaalien arvostuksen. Luonto ja ihminen ovat aina olleet yhteydessä keskenään, joten luon-

nonmateriaalit ovat ihmiselle kaikkein luonnollisin valinta. Aallon suunnittelun periaatteissa korostuu myös Ihmisen keskeinen osa muotoilussa sen kohteena.

Mainittavaa muotokielessä on Aallon taito yhdistää luonnon muodot suoriin, jopa jyrkkiin muotoihin, jotka kokonaisuutta tarkastellessa näyttävät olevan kuin kotonaan. Eräs merkittävä tuotettava tekijä on Aallon mukaan se, että kaikella tulee olla myös piilevä sisältö (Wilson ym. 1981. 112), se jokin, mikä ei näy heti alussa ulospäin, toisin sanoen semioottinen merkitys.

”Yleensä semantiikalla tarkoitetaan sanan, koodin, merkityksen kuvaamista ja pragmatiikalla käytön merkityksen avaamista. Semantiikka tutkii erityisesti sanojen merkityksiä, mutta myös lauseiden merkityksiä. Pragmatiikassa tutkitaan merkitysten tuottoa ja tulkintaa osana kielellistä vuorovaikutusta.” (Larjavaara 2007, 27–28)

KUVIO 3. Aallolta löytämiäni arvoja.

Katri Konttinen 2011

KUVA 17. Alvar Aallon muotokielitaulu. Katri Konttinen

2.2 Eero Aarnio ja muovin maailma

Matkamme toisena etappina on 1960-luku ja Eero Aarnio, tunnettu suomalainen muotoilija. Valitsin Aarnion osaksi siitä syystä, että hän oli 60-luvulla yksi näkyvimmistä muotoilijoistamme. Hänen muotokielensä oli myös

hyvin modernia ajallaan ja on sitä edelleen. Hänen kautensa sijoittuu myös poliittisesti kiinnostavaan ajanjaksoon.

Aarnio nousi muotoilumaailman huipulle 1960-luvulla muovituotteidensa ansiosta ja painui unholaan vuoden 1973 öljykriisin aikaan, johon päättyi 1960-luvulla vallinnut optimismi. (Sarantola-Weiss ym. 2003, 10–21) Aarnion tuotteet ovat kuitenkin saaneet jälleen näkyvyyttä. Pohjustan aluksi hieman 1960-luvun aikana tapahtunutta kehitystä, jonka kautta Aarnion silloiset tuotteet nousivat pinnalle. Tarkastelen myös sitä, miten Aarnion arvot kohtasivat 1960-luvun arvot.

1960-luvun Suomi ja muotoilu

1960-luvulla kulutuskulttuurin runsaus, nautinto ja mukavuus valtasivat tilaa ja haluttiin murtaa edellisen sukupolven johtoasema. 1960-luvulla uusia, näkyviä teemoja olivat mm. pasifismi, aseistakieltäytyminen ja erityisesti rauhanliike Sadankomitean muodossa. Suomessa koettiin modernisaation huipentuma (Sarantola-Weiss ym. 2003, 10–21).

Sukupuolten välinen tasa-arvo oli voimakkaasti esillä ja sosiaalihuoltoa kehitettiin suvaitsevampaan suuntaan. Aika oli hedelmällinen massojen ja massamaun suurelle läpimurrolle, jota oli pelätty 1930-luvun muotoi-lukeskustelussa. (Sarantola-Weiss ym. 2003, 10–21)

Ihmisten tulotaso oli kasvanut ja kulutustavaroiden saanti helpottunut. Kuluttajien ja tavaroiden näkyvyys kasvoi voimakkaasti samoin kuin niiden merkitys arkielämässä. Iloinen itsensä toteuttaminen oli vahvasti pinnalla. Markkinoille alkoi tulla runsaita muotoja ja voimakkaita värejä vuoden 1962 jälkeen. (Sarantola-Weiss ym. 2003, 10–21)

Materiaalien käyttö laajeni muoveihin, joka mahdollisti uudenlaisten muotojen valmistamisen. Materiaalin hinta oli laskenut, mikä puolsi osaltaan muovin laajempaa käyttöä. 60-luvun puolivälissä oli niin sanottu muovin vallankumous, jonka tunnetuimmat edustajat olivat Eero Aarnio ja Yrjö Kukkapuro (Korvenmaa ym. 2003, 43).

Etsittiin muotoja, joita kuvattiin sanoilla tulevai-suus, nuori, leikillinen, vapaus ja nautinto. Käytössä oli uusia teollisia raaka-aineita ja menetelmiä, jotka antoivat mahdollisuuksia kokeilla erilaisia värejä, muotoja ja tekotapoja.

Murroksen symboliksi nousi vastoin kuvitelmia perinteisen sohvaryhmä, joka oli staattinen ja sovinnainen. (Sarantola-Weiss ym. 2003, 18–21)

Vuosikymmenen loppupuoliskolla alettiin siirtyä voimakkaista väreistä kohti puhtaan valkoista. Täysvalkoinen tyyli sopi Suomeen hyvin, sillä täällä on käytetty paljon valkoista jatkuvasti Alvar Aallon ajoista alkaen ja muotoilukin on ollut pelkistettyä. (Englund ym. 2003, 120)

Muotoilijoiden yksilöllisyys ja asiantuntijuus korostui tuona aikana. Tarkoituksena oli valmistaa hyvällä suunnittelulla ja nykyaikaisilla teollisilla menetelmillä nykyaikainen, kansainvälinen Suomi. Luokattomuuden ihanne oli voimakas, jolloin siirryttiin suurten kulutuserojen ajasta pienten erojen aikakauteen. (Sarantola-Weiss ym. 2003, 10–21)

Suomalaiselta muotoilulta puuttui kuitenkin aatteellinen kehitys, sillä kyse oli lähinnä modernisaatioprosessista. Siinä prosessissa muotoilu palveli pelkästään arjen käytäntöjen järkeistämistä ja estetisoimista. (Korvenmaa ym. 2003, 35)

Aarnion tuotteet

”Aarnion tuotanto on kansainvälisintä suomalaista muotoilun historiaa.” (Tanninen-Mattila ym. 2003, 7)

Aarnion tuotteista ensimmäisenä sai näkyvyyttä Pallotuoli(1963), lujitemuovinen puolipallo teräsjalustan päällä, joka koettiin tulevaisuutta henkivänä tuotteena (Englund ym. 2003, 120).

Tosin Aarnio ei itse pitänyt Pallotuolin muotoilua tietoisena ajan-kuvana: *”Siitä tehtiin sellainen avaruusajan tuote, mutta rehellisesti sanoen minulla ei ollut yhtään mielessä, että se olisi ollut joku ´avaruusajan´ istuin...”* (Kalha ym. 2003, 102)

Pallotuolin seurauksena syntyi myös Pastilli(1967), sula-
vamuotoinen, abstrakti versio keinutuolista (Englund ym. 2003, 120), joka sai alkunsa Pallotuolin sisään jäävästä tyhjästä tilasta. Tuolin saatiin näin aseteltua sisäkkäin, ikään kuin poikanen emonsa syliin, mikä myös helpotti kuljetusta. (Sarantola-Weiss ym. 2003, 10–12)

Minä: *Mikä oli ajatuksenne suunnitellessanne Pastillituolia?*

KUVA 19. Kupla-tuoli, Katri Konttinen 2011

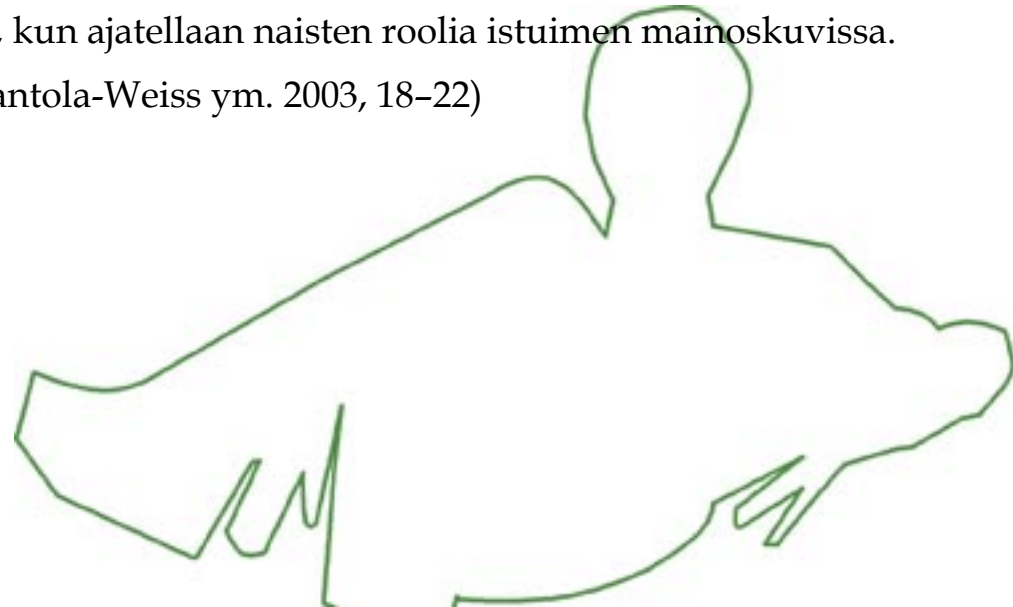
Eero Aarnio: *Halusin luoda ´syliinsäsulkevan´ muodon, samoin kuin Pallotuolikin on, mutta ilman näkyvyyttä häiritseviä väliseiniä, sekä aineettomampana.* (Sarantola-Weiss ym. 2003, 10–12)

KUVA 20. Pallotuoli

Aarnion työt 1960-luvulla olivat pääasiassa geometrian muotoja (ellipsi, pallo) hyödyntäviä veistoksia, elementtejä, joita voitiin käyttää myös istuimina. Niissä kuvastui trendeihin sidottu elämäntapakulttuuri ja ne olivat teknologisesti pitkälle vietyjä tuotteita. Ne puhuivat teollisuuden tuomien tuotantomahdollisuuksien puolesta. Juuri liiallinen vannominen kulutuskulttuurin ja jatkuvan kasvun nimeen teki Aarnion tuotteet hyvin haavoittuvaisiksi. (Korvenmaa ym. 2003, 46–50)

Pallotuolien sanottiin olevan passivoiva, koska siitä on vaikea nousta ylös. Pastillituolissa istuja on myös selvästi katsojaa matalammalla tasolla, mikä luo turvattomuuden tunnetta. Tuolien semioottinen (piilo)merkitys on kiinnostava, kun ajatellaan naisten roolia istuimen mainoskuviissa. (Sarantola-Weiss ym. 2003, 18–22)

Nainen ja tuoli olivat kuvissa mytologisesti sulautuneina yhteen (Kalha ym. 2003, 86). Nainen oli osana myös Aarnion Juttujakkaroiden(1961) muotokielessä, joiden muoto viittaa aikansa muodin tiimalasin malliseen vartaloihanteeseen. (Kalha ym. 2003, 64–81)

Minä: *Mitä löytyy tuolien muotokielen takaa? Mitä pyöreät muodot symboloivat?*

Aarnio: *Istuinten suuret, pyöreät muodot kuvastavat maskuliinisuutta, kun taas niiden mystinen sisäosien pimeys ja epäsymmetriset muodot naisellisuutta. Haluan tuotteideni kautta pyrkiä absoluuttiseen muotoon.* (Kalha ym. 2003, 64)

Aarnion töissä korostui ajan hengen mukaan muotojen runsaus ja värikkyys. Hänen istuimensa voidaan asettaa plastisen (veistos) ja plastiikkisen (hyödyke) välille. (Kalha ym. 2003, 83) Tuotteista, erityisesti Pallotuoli oli eroottisesti latautunut heti markkinoille tullessa ja siihen liitettiin viittauksia kohtuun. (Kalha ym. 2003, 88–92) Pallotuoli on myös ollut useaan kertaan Playboy-lehden kannessa (Ris-

sanen 2009, 108). (KUVA 21)

Minä: *Töitänne voisi pitää naissukupuolta väheksyvänä, kun katsoo miten naiset on laitettu mainoskuviin tuolin osaksi. Eikö nainen ole samanarvoinen kuluttajana kuin mieskin?*

Aarnio: *Siitä ei alun perin ollut kysymys, vaan minkäs minä voin sille, että tuolini halutaan kuvata eroottisena symbolina. Kaikkea ei saa ottaa niin vakavasti.*

Aarnion töissä näkyy ajan henkeen kuulunut antirationalismi, joka korosti alitajuntaa ja mielikuvitusta tieteen sijaan. Muotoiluun tuotiin uusi termi, rakkaus. Rakkaus painotti sitä, ettei muotoilu saanut unohtaa tärkeintä kohdettaan, ihmistä ja hänen tunteitaan. (Kalha ym. 68–69)

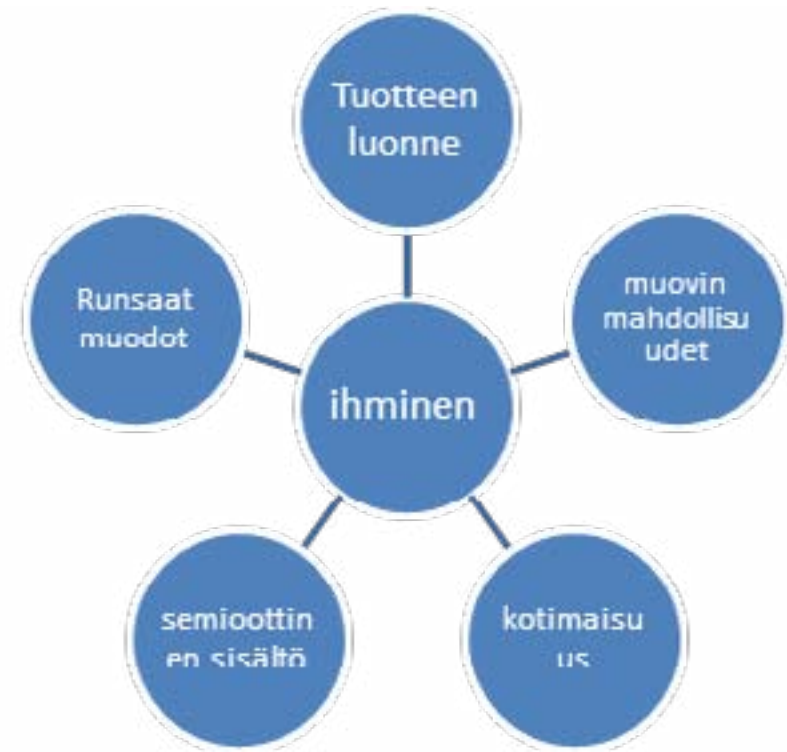

KUVA 21. Pallotuoli kansissa.

Minä: *Miten antirationalismi toteutuu teidän tuoleissanne?*

Aarnio: *Niissä korostuu niiden luonne, joka jättää niiden funktion syrjään.* (Kalha ym. 68–69)

Aarnion arvomaailmassa tuotteella siis tulee olla jokin semioottinen sisältö ja tuotteiden keskiössä on ihminen, kenelle ne tehtiin. Tuotteet leikkivät materiaalilla (muovi), runsailla muodoilla ja kirkkailla väreillä. Aarnion tuotteet valmistetaan Suomessa ja hän on erittäin tarkka niiden laadusta ja kotimaisuudesta (Rissanen 2009, 105).

KUVIO 4. Aarniolta löytämiäni arvoja. Katri Konttinen 2011

2.3 Philippe Starck ja postmodernia muotoilua

"Tahdon avata ovia ihmisten mieliin." – Philippe Starck

Välietappina pysähdymme vielä 1990-luvulle ja keskustelemme maailmalla hyvin tunnetun muotoilijan, Philippe Starckin kanssa. Starck on tunnettu erikoisista tuotteistaan ja persoonastaan. Starck on ranskalainen muotoilija, joka on saanut paljon näkyvyyttä 90-luvulta lähtien. Kyseisenä aikana hänen tunnetuimpia tuotteitaan ovat olleet mm. Juicy Salif sitruunanpuristin Alessille, Dr Glob-tuoli Kartellille(KUVA 24) ja Louis XX kasattava tuoli Vitralle. (Sweet 1999, 60–61)

1990-luvulla postmodernismi näkyi suunnittelussa muotojen ja funktioiden leikkinä. Nyt muotoilijoilla oli mahdollisuus leikkiä tuotteiden ulkonäöllä, eikä tuotteiden tarvinnut enää viestiä suoraan funktioistaan. Starckin töissä Postmodernismi on vahvasti läsnä, eivätkä kaikki tuotteet todellakaan ole sitä, miltä ne näyttävät.

Minä: *Olette hyvin tunnettu muotoilija. Tunnetteko epäon-*

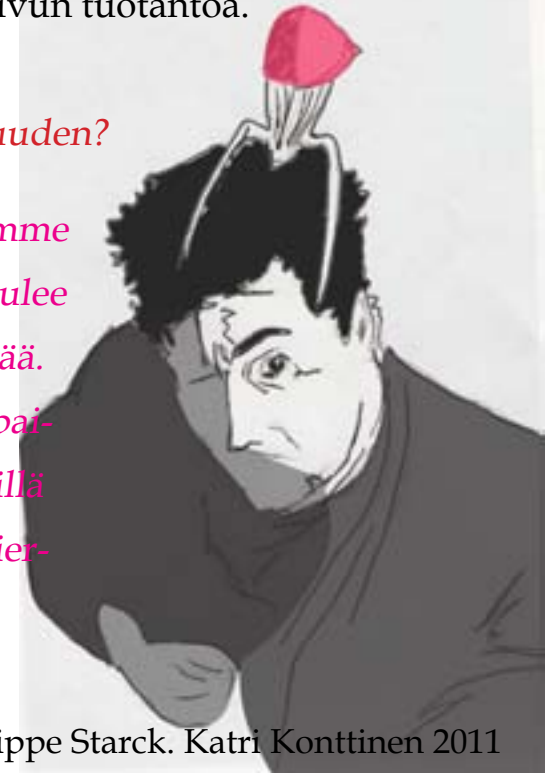
nistuneenne koskaan?

Starck: En koe onnistuneeni kaikessa, mitä teen. Itse asiassa kadun kaikkea mitä teen. Olen epäonnistunut lukemattomia kertoja ja niin tulee käymään tulevaisuudessakin ja se pätee meihin kaikkiin. (Sweet 1999, 14)

Starck on hyvin värikäs persoona jopa muotoilun kentällä ja se näkyy hänen töissään. Hänen työnsä kuvastavat muotoilijan halua leikkiä materiaalilla ja villeillä muodoilla. Materiaalivalinnoissaan hän poikkeaa Aallosta paljon, kun taas on lähempänä Aarnion 60-luvun tuotantoa.

Minä: *Millaisena näette tulevaisuuden?*

Starck: *Tulevaisuudessa tarvitsemme vähemmän materiaa, mutta sen tulee olla paremmanlaatuista ja kestävä. Tuotteiden suunnittelussa tulisi painottaa enemmän kestävyys, sillä se on järkevämpää kuin niiden kiertäminen. Nykypäivänä*

KUVA 24. Starckin Dr Glob-tuoli

meillä on paljon enemmän tietoa ja taitoa, jota meidän tulisi hyödyntää enemmän suunnittelussa. (Sweet 1999, 8-9,)

Minä: *Ehkä ihmiset ovat niin kiintyneitä keräämään materiaa ympärilleen, etteivät heti halua luopua siitä. Entä mitä mieltä olette materiaaleista?*

Starck: *Mielestäni tulevaisuus on materiaalina synteettinen. Synteettiset materiaalit ovat ihmismielen nerokkaita luonnoksia ja siksi erityisen kauniita. Niitä on osattava käsitellä ekologisesti.* (Sweet 1999, 16)

Minä: *Tästäkin voi olla montaa mieltä.*

Starck on vetänyt selvän linjan materiaalien kanssa, eikä käytä esimerkiksi nahkaa ollenkaan tuotteissaan ja valinnoissa korostuu eettisyys. (Sweet 1999, 9-11)

Starck: *Olemme päättäneet toimistolla, ettemme käytä mitään mikä aiheuttaa kuolemaa. Emme myöskään suunnittele tupakkafirmoille, alkoholin tuottajille, uskonalle,*

*aseiden valmistajille tai ylipäätään kenellekään, joka tekee
likaista rahaa. (Sweet 1999, 9-11)*

Starckin mielestä tuotteet tulee valmistuttaa niin, että niitä
tekevät saavat reilun korvauksen työstään. Siten materi-
aalit ovat ekologisesti suositeltavia, kun niiden valmistus
tapahtuu rehellisen työvoiman puitteissa. (Sweet 1999, 9-11)

Starck näkee tulevaisuuden aikana, jolloin meidän kaikki-
en tulisi pohtia elämäntilaamme. Tärkein kysymys kuuluu,
olemmeko onnellisia? Hänen mielestään meistä jokainen
voi vaikuttaa osaltaan maailman tulevaisuuteen. (Sweet
1999, 8)

Starck on 1990-luvulla suunnannut muotoiluun uuteen
suuntaan. "Good Goods", jonka ensimmäinen tuote tuli
markkinoille 1998. Globaali tuotemerkki sisältää laajan
skaalan arkielämän käyttöesineitä, vaatteista huonekalujen
kautta orgaaniseen ruokaan. (Sweet 1999, 9-11)

Good Goods on Starckin uran tiivistymä, viimeinen suuri työ. Tuotemerkin kaikki tuotteet ovat kaikki sellaisia joita Starck itse kutsuu 'No Products', eli tuotteettomia tuotteita. Ne ovat elämän perusraaka-aineita, jotka on valmistettu ilman ahneita, rahaan tähtääviä päämääriä.

Tuotteita ei saa kaupasta, sillä se on Starckin mielestä osa vanhaa systeemiä, vaan niitä on ostettavissa Internetin kautta. Tuotteet on tehty ihmisille, jotka eivät kaipaa suurta määrää tavaraa ympärilleen, eli heille jotka haluaivat yksinkertaisuutta. (Sweet 1999, 9-11)

Ihmiset ovat Starckin mukaan alkaneet herätä epäilemään enemmän.

Starck: *Me emme ole enää niin tyhmiä, että otamme vastaan ihan mitä vaan. Tuotteet, joiden kautta tavoitellaan vain rahallista voittoa, eivät enää kiinnosta ihmisiä. Olemme kyllästyneet siihen.* (Sweet 1999, 9-11)

Minä: *Hyvä, että ihmiset ovat alkaneet havahtua asiaan. Ehkä seuraava askel on saada suurempi joukko tajuamaan asia, jotta sillä on laajemmin vaikutusta.*

Starck puoltaa ajatusta, että ihminen tulee asettaa suunnittelun keskipisteeksi. Toisin sanoen inhimillisyyden tulee korvata materialismi. Ihmiselämän laatu ei ole kiinni tavarassa, jota meille on uskoteltu jo kauan. Pohjimmaisena ajatuksena hänellä on kritisoida olemassa olevia tuotteita ja osoittaa suuntaa kohti parempaa tulevaisuutta. (Sweet 1999, 9-11)

Minä: *Eikö sen pitäisi olla oletusajatus, että suunnittelua tehdään ihmistä varten, ihmiselle? Jos ihmisen asema on syrjäytetty suunnittelussa, niin ketä varten me sitten suunnittelemme?*

Starck: *Niin pitäisi. Nykyään kuitenkin tuntuu, että suunnittelua tehdään rahan maku suussa ja suurille firmoille. Ihmiset ovat alkaneet palvella tuotteita, vaikka sen tulisi olla toisin päin. Suunnassa on tapahduttava radikaali muutos ja pian.*

Minä: *Kunnianhimoinen ja ihailtava tavoite teillä parantaa maailmaa. Luuletteko että se onnistuu?*

Starck: *Aina voi yrittää ja ainakin voin sitten sanoa tehneeni oman osani.*

Starck myöntää olevansa kuitenkin optimisti ja sanoo uskovansa, että asiat järjestyvät kyllä. Optimistisen asenteen voi helpommin tehdä ahkerasti töitä parantamisen eteen. Silloin energiaa ei tuhlaudu turhaan murehtimiseen. Hänellä on vahva usko ihmisiin ja siihen, että me kaikki olemme vastuussa tekemisistämme, joten jokaisen tulisi kantaa kortensa kekoon. Ihmisten tulisi ottaa oppia menneestä, jotta tekisi samoja asioita uudelleen ja uudelleen. Vasta kun olemme karistaneet aiemmin aiheutetut ongelmat, kuten nälkä ja sairaudet harteiltamme, voimme yrittää pyrkiä kohti täydellisyyttä. (Sweet 1999, 12-14)

Starck: Tuotteiden esteettisyyden lisäksi tulisi parantaa myös laatua, niin kuin aiemmin jo totesin. Less is really more, vähemmän on todellakin enemmän.

Kaunis ulkomuoto ei korvaa käytettävyyttä, mutta hämää ihmiset ostamaan tuotteen ja on siksi vaarallista. Hyvä tuote toimii muuntamalla toimivuutensa kauneudeksi.

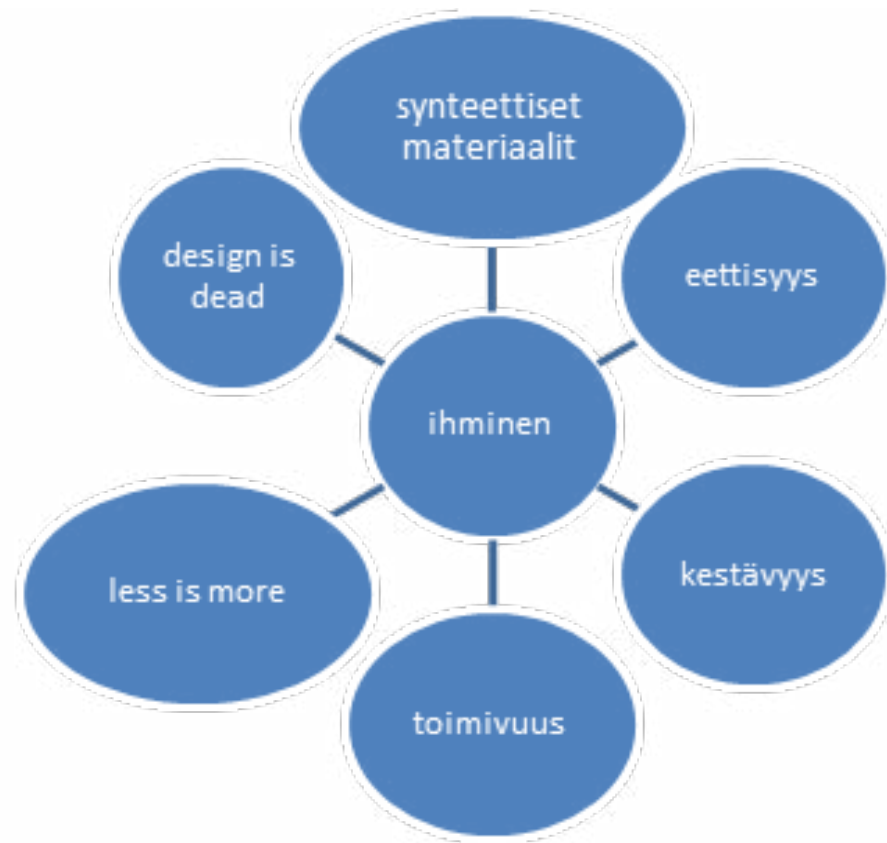
Kaipaamme elämäämme kuitenkin tuotteita, joissa on toimivuuden lisäksi huumoria ja rakkautta. (Sweet 1999, 12-14)

Starck: *Mielestäni toinen hyvän tuotteen merkki on se, että se herättää keskustelua kahden ihmisen välillä. Tuotteiden kautta muotoilijan on helppo kritisoida maailmaa.*

Starckin mielestä tuotteita, kuten autoja ja pyöriä on tehty liian kauan liian machomaisiksi, ja aikoo siksi itse ottaa täysin vastakkaisen linja suunnittelussa.

Starck: *Machosymbolien suunnittelu saa riittää. Aion tehdä tuotteistani naisellisempia, vähemmän aggressiivisia.*

Hän on sitä mieltä, että unelmointi on toiminnan muoto siinä missä toimettomuuskin. (Laura Bielecki 2011) Jokaisen meistä tulee siis kantaa kortemme kekoon paremman muotoilun ja maailman puolesta.

KUVIO 5. Starckilta löytämiäni arvoja. Katri Konttinen
2011

2.4 Yhteenveto mestareiden muotoilun kielestä

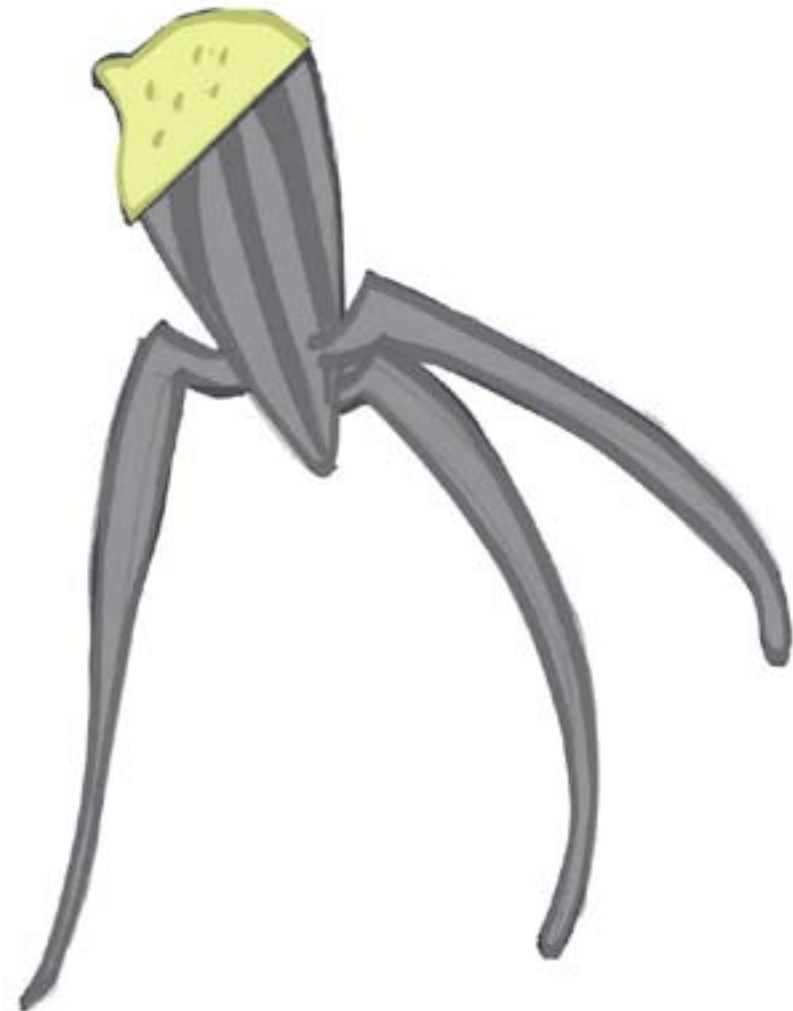
Perehtyessäni mestareideni tuotantoon ja muotokieleen kyseisinä aikakausina, löysin heistä alussa heti suosikini. Se on Alvar Aalto, jonka muotokieli ja ajatusmaailma ovat lähellä omiani. Aalto yhdisteli luonnon muotoja suoriin, kulmikkaisiin muotoihin. Aalto on saanut muotojen kautta myös käytetyt materiaalit kauniisti näkyviin. Puuntaivutusmenetelmiensä avulla hän on saanut puun elämään ja muotoutumaan oman mielensä mukaan. Tekniikka oli 1930-luvulla uusi, eikä se vielä ole mielestäni menettänyt hohtoaan. Puu on materiaalina kaunis ja kestävä. Aallon töissä sen todistaa ulkonäön lisäksi niiden ajattomuus ja kestävyys sukupolvelta toiselle. Jos Aallon sanotaan ottaneen aikanaan paljon muotolainoja, ovat ne mielestäni onnistuneita sellaisia. Ne ovat edelleen pinnalla ja kiehtovat ihmisiä. Aallon luomuksissa muodot ovat hyvin pelkistettyjä, mutta hän on saanut niihin viitteitä luonnosta materiaalinnoillaan.

Eero Aarnion muotokieli 1960-luvulla oli mielestäni leikkisää ja samaa linjaa hän on jatkanut uusissa tuotteissaankin. Muodot ovat pehmeitä ja kutsuvat katsojaa koskettamaan niitä ja tutkimaan pintoja. Värit ovat runsaita. 1960-luvulla muovin uudenlaiset työstömenetelmät näkyvät muotokielellä muotojen vapaassa käytössä. Aarnion tuotteet olivat hyvin kokeilevia aikanaan, mutta ne ovat tänäkin päivänä omalla tavallaan futuristista. Aarnion muotokieli ei ole koskaan varsinaisesti ollut minulle mieluisaa ja hän on muotoilijana lukeutunut jonkinlaiseen "inhokkini" joukkoon. Osaksi siihen on vaikuttanut myös Aarnion materiaalivalinnat, sillä kaikki on muovista.

Työn aikana käytyjen keskustelujen myötä ajatukseni hänestä muotoilijana ovat muuttuneet, vaikka edelleenkin en ole erityisemmin ihastunut hänen tuotteisiinsa.

Philippe Starckin muotokieli taas poikkeaa kahdesta edellä mainitusta. Jos Aarnion kieli on leikkisää, niin Starckin muotokieli monin verroin sitä. 1990-luvun Postmoderni muotoilu toi muotoilijoille vapauden kokeilla siipiään ja Starck on ottanut siitä kaiken ilon irti. Tuotteissa sallittiin leikkimielisyys, eikä niiden funktio ollut enää vahvasti etusijalla. Starckin tuotannosta hyvänä esimerkkinä siitä on

mielestäni Sitruunan puristin, Juicy Salif. Ulkoisesti tuote ei suoraan viesti käyttötarkoituksestaan, se ei näytä perinteiseltä sitruunanpuristimelta. Se viestii kuitenkin jostain aivan muusta. Tuote on vahvasti jalkojensa päällä ja valmiina karkaamaan keittiöstä hetkenä minä hyvänsä. Työn aikana Philippe Starck on noussut omassa arvoasteikossani lähes Aallon tasolle.

2.5 Mestareiden keskinäinen kommunikointi

Tässä luvussa laitan mentorini keskustelemaan keskenään ja vertailemaan omia arvojaan. Jokainen heistä on hyvin omanlaisensa ja paikoin he ovat täysin toistensa vastakohtia. Keskinäinen kommunikointi on mielestäni tärkeää arvomaailmoja verrattaessa. Osallistun itsekin keskusteluun, joten katsotaan mitä tapahtuu.

Minä: *Kiitos teille kaikille, että pääsitte osallistumaan keskustelutuokioomme! Keskustellaan ensin hetki materiaaleista. Mitkä ovat näkemyksenne hyvistä materiaaleista ja mitkä ovat mielestänne tulevaisuuden materiaaleja?*

Aalto: *Minun mielestäni materiaaleja valitessa on tärkeää painottaa niiden luonnonmukaisuutta ja mikä olisikaan kauniimpi ja kestävämpi materiaali kuin puu. Puu on myös ehdottomasti tulevaisuuden materiaali, sillä siitä voidaan tehdä oikein menetelmin mitä tahansa.*

Arvon kollegat ja neiti, katsokaapa minun tuotteitani. Yksinkertaisesti nerokkaita! Vai, onko jollakin eriäviä mielipiteitä asiasta?

Aarnio: *Onhan niissä onnistuttu hyödyntämään hienosti materiaalia, mutta sanoisin kuitenkin, että muovi on se, millä mennään tulevaisuutta kohti! Muovi tarjoaa mahtavat mahdollisuudet muotoiluun!*

Starck: *Tässä asiassa olen täysin samaa mieltä herra Aarnion kanssa. Ajatelkaapa herra Aalto, muovi on ihmisen itsensä tekemää, eikä mikään ole niin kaunista kuin ihmismielen tuottama materiaali.*

Aalto: *Tähän en suostu uskomaan, en nyt, enkä koskaan. Valetta, sanon minä!*

Minä: Otetaanpa heti alkuun vähän rauhallisemmin. Minä sanon, että molemmilla materiaaleilla on puolensa, vaikka itse pidänkin enemmän puusta, kuin muovista.

Aalto: Niin sitä pitää. Onhan tässä jollakin vielä järki päässä.

Starck: Vähän huumoria peliin, arvon kollegat, ei tämä niin vakavaa saa olla. Herra Aalto, mitä mieltä olette minun töistäni, jotka on tehty liki kuusikymmentä vuotta teidän töidenne jälkeen? Voisitteko kuvitella tekevänne jotakin samankaltaista, jos jatkaisitte nyt työtänne?

Aalto: En usko. Minä uskon funktionalistiseen, järkiperaiseen suunnitteluun. Teidän työnne ovat paikoin mielestäni täysin järjenvastaisia ja omituisia.

Arvostan kuitenkin ajatuksianne siitä, miten suunnittelijoiden tulisi mennä itseensä ja järkeistää suunnittelua ja materiaalien käyttöä.

Starck: Kiitän teitä siitä. Olette oman aikanne tärkeä edus-

taja ja kunnioitan teitä, mutta ajat ovat nyt toiset. Materiaaleissa ja niiden työstämisessä on tapahtunut suurta kehitystä, tosin ihmiset eivät tajua ahneuksissaan ajatella luontoa.

Minä: Mielestäni on ensiarvoisen tärkeää havahduttaa ihmiset tämän maailman rajallisuuteen. Ihmisillä ei ole mitään rajaa kulutuksessa, mikä on surullista. Materiaalien kohdalla uskon kestävyyyteen, en määrään.

Aarnio: Hetkonen, hetkonen. Mutta ihmisillähän on nyt ensi kertaa ainutlaatuinen mahdollisuus toteuttaa itseään juuri tuotteiden kautta. Eikö siitä tulisi ottaa kaikki irti ja pitää vähän hauskaa?

Aalto: Herrat hyvät, vaikka mielipiteemme eivät tuossa asiassa kohtaa, olemme varmasti samaa mieltä siitä, että suunnittelua tehdään pohjimmiltaan kuitenkin ihmistä varten, eikö vain? Miksi tekisimme siis jotakin, mikä tuhoaa ihmisen ympäristöä?

Minä: Hyvä, että asia tuli puheeksi. En edes halua ajatella, mihin kaikki tämä kulutus johtaa tulevaisuudessa. Hirvittää jo ajatuskin. Mikä on muotoilijan rooli siinä?

Starck: Minä näen asian siten, että muotoilua tehdään ihmistä varten, sehän on itsestään selvää. Tulevaisuudessa kaikkien tulee kiinnittää huomiota kuluttamiseen ja siksi tuotteita ei saa tehdä huonoiksi!

Aarnio: En usko, että tuotteeni, vaikka ovat muovia, ovat maailmanlopun aiheuttajia. Uskon täysin kotimaisuuteen ja siihen, että teettäessäni tuotteeni Suomessa, tulee niistä myös hyviä ja kestäviä. Sitä mieltä minä olen.

Aalto: Tässä asiassa nousee esille jälleen tuotteideni materiaalin arvo, sillä luonto on paras materiaalien tarjoaja, eikä esimerkiksi puu lopu tästä maailmasta, vaikka teidän muovienne materiaalit loppuisivatkin.

Minä: Hyvä huomio! Entä mitä mieltä arvon herrat ovat muotoilullisista seikoista? Muotokielestä, mitä se on tulevaisuudessa?

Starck: Näkisin asian niin, että maailma on menossa vakavammaksi ja vakavammaksi, joten meidän muotoilijoiden tulee tuoda hieman leikkisyyttä ihmisten elämään.

Aarnio: Tästä olemme täysin samaa mieltä. Muotoilussa täytyy säilyttää tietynlainen huumori, joka saa hymyn nousemaan ihmisten kasvoille.

Aalto: Huumoria? Kuuluuko se kauniiseen, tarkoitukselliseen muotoiluun?

Minä: Totta kai kuuluu! Ei se toki tarkoita, että kaikki muotoilu on laitettava leikiksi. Miksei se saisi kuitenkin olla osana muotoilua? Niin kuin herra Starck sanoi, tarvitaan huumoria yhä enemmän tässä maailmassa. Bauhausin aika on jo mennyt, eikä liiallinen vakavuus toimi kaikessa.

Aarnio: *Onhan se nähtävissä jo minun töissäni, että iloisuus kannattaa. Kukapa ei tulisi iloiseksi saadessaan istua pallotuoliini?*

Minä: *Tähän väliin täytyy kysyä. Herra Aalto, teidän perustamanne Artek on yhä toiminnassa, mutta suurelta osin sen nykyiset tuotteet pohjaavat teidän tuotantoonne. Mitä ajattelette siitä? Tulisiko yrityksen ilmettä uudistaa jo?*

Aalto: *Mitä uudistettavaa siinä on? Ne ovat ajattomia, eivätkä vanhene koskaan, paranevat vain vanhetessaan. Vaikka toisaalta uskon myös siihen, että jokainen meistä on oman kielensä tekijä, joten miksei sitä uskallettaisi soveltaa myös Artekin tuotteissa. Olen kyllä otettu siitä, että tuotteeni ovat vieläkin hengissä ja voimissaan.*

Starck: *Rohkea tajuaa uudistua ajan mukana, olen huomannut sen urani aikana. Aika menee eteenpäin ja niin on meidänkin mentävä.*

Aarnio: *Niin se menee, vaikka olen iloinen siitä miten*

ihmiset ovat jälleen muistaneet 60-luvulla suunnittelemani tuotteiden arvon.

Minä: *Uudistuminen on hyvästä! En kuitenkaan usko sellaiseen uudistumiseen, jossa kaikki on liioitellun futuristista ja ihminen elää yhdessä robottien kanssa tai muuta vastaavaa, jota on visioitu jo.*

Minusta se voisi olla jotakin sellaista, jossa materiaaleja käytettäisiin mahdollisimman vähän luontoa tuhoamatta, sillä hyvät materiaalit ja suunnittelu kestävät.

Minä: *Kenellä te teetätätte tuotteenne? Onko sillä merkitystä, kuka valmistaa ne?*

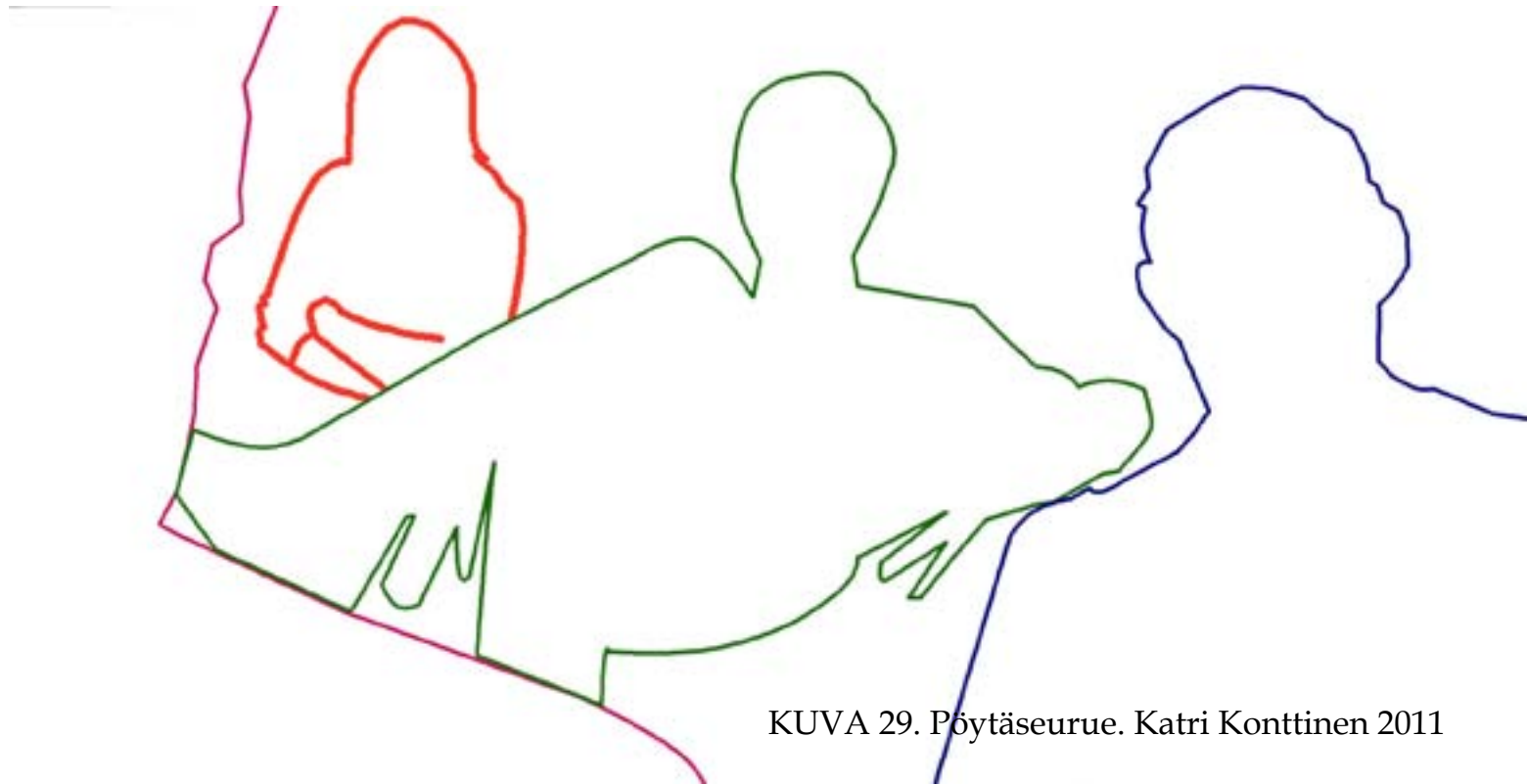
Aarnio: *Minä olen kotimaisuuden kannalla. Sitä kautta pääsen myös valvomaan tuotteideni valmistusta.*

Starck: *Pääasia minusta on, että tuotteita valmistavat ihmiset saavat kunnon palkan työstään ja ettei tuotteita teetätetä lapsilla. On sillä paljonkin merkitystä.*

Aalto: *Minun aikanani ei vielä paljoa puhuttu epäluotettavasta työvoimasta ja omat tuotteeni on kyllä valmistettu rehellisesti. 1920-luvulla Amerikasta lähti liikkeelle ajatus, jonka mukaan tuotteet eivät saa kestää sovittua kauempaa käytössä, sillä se on turmiollista markkinoiden kannalta. Minä en henkilökohtaisesti kuitenkaan usko moiseen.*

Minä: *Kiitos tästä! Teidän kanssanne oli antoisaa keskustelua*

42

KUVA 29. Pöytäseurue. Katri Konttinen 2011

Alla on kerrottu tarkemmin työssä käytössä olleista menetelmistä. Menetelmät ovat hakeneet oikeanlais-ta muotoaan työn edetessä. Erityisesti Fiktiivisten dialogien muotoutuminen vei aikaa, kun taas ryhmäideoinnin soveltaminen käytetyssä muodossa tuntui lähes itsestään selvältä.

3.1 Fiktiiviset dialogit

Kuten jo työn alussa mainitsin, olen pyrkinyt luomaan fiktiivistä keskustelua mestareiden kanssa. Dialogit pohjautuvat kerättyyn lähdemateriaaliin. Olen koostanut mielipiteitä, jotka voisivat olla henkilöiden itsensä sano-mia. Dialogit auttavat minua rakentamaan kuvitellun arvo-maailman, johon voin sitten peilata mestareideni tekemiä tuotteita.

Dialogit vaihtelevat henkilöstä riippuen, enkä ole pyrkinyt tekemään niistä samanlaisia, kaavamaisia. Työn loppu-puolella mestarit istuvat saman pöydän ääreen keskustele-maan keskenään, jolloin näen miten he reagoivat toistensa

ajatuksiin.

3.2 Ryhmäideointimenetelmä

Ryhmäideointimenetelmänä työssä on käytetty Edward De Bonon "Six Thinking Hats" eli kuuden hatun mene-telmää, joka on lyhyesti esitelty alla:

- Hattutekniikassa on kuusi eriväristä hattua, jotka kuvas-tavat kukin erilaista roolia eli tapaa ajatella.
- valkoinen hattu (neutraali, kuvastaa faktoja ja lukuja, ilman todisteluja)
- punainen hattu (tunnepitoinen näkökulma)
- musta hattu (negatiivinen näkökulma, - miksi jotain ei voi tehdä)
- keltainen hattu (positiivinen ja toiveikas – mustan ha-tun vastakohta)
- vihreä hattu (kuvaa luovaa ajattelua)
- sininen hattu (kuvaa tietynlaista organisointia ja kont-rollia)
- Osallistujat ottavat käyttöön jonkun kuudesta hatusta ja muodostavat ajatuksensa tämän pohjalta. Eri roolissa on usein helpompi sanoa mielipide kuin omana itsenään.
- Eriväriset hatut kertovat niiden käyttäjille miten hei-

dän tulee ajatella ja miten suhtautua asiaan.(Edward De Bono, suom. Leena Hiltunen 2002)

Ideointituokiossa käytetty sovellus poikkeaa alkuperäisestä menetelmästä siten, että siinä hatut on korvattu valituilla aikakausien edustajilla (Eero Aarnio, Alvar Aalto, Philippe Starck) ja heidän mielipiteillään. Hattujen määrä on supistettu kuudesta kolmeen. Osallistujien tulee samaistua henkilöiden rooleihin kuvien ja sanojen kautta. Ajatuksia tuodaan ulos luonnostelemalla ensimmäisenä mieleen tulevat ajatukset, toisin kuin alkuperäisessä menetelmässä, jonka painopiste on keskustelussa. Valitsin menetelmän, koska se vaikutti mielenkiintoiselta ja koska sitä oli helppo soveltaa juuri tämän työn tarpeisiin. Halusin myös nähdä, miten se toimii käytössä.

3.3 Ryhmäideointi 4.3.2011

Ryhmäideointi toteutettiin perjantaina 4.3.2011 kello 10.00. Annoin ryhmälle aluksi tietoisuutta jokaisesta henkilöstä, sillä heidän oli määrä samaistua hattuina toimiviin henkilöihin. Näytin heille kokoamani mielipide- ja muotokielitaulut, jonka jälkeen kerroin ryhmälle esineen,

jota heidän oli tarkoitus luonnostella sellaisena, miltä he kuvittelisivat sen näyttävän tulevaisuudessa.(Mielipidetaulut Liitteessä 2)

Kohteena oli valaisin. Tehtävän tarkoituksena oli koota luonnosmateriaalia, jota voin hyödyntää myöhemmässä ideoinnissa. Sen lisäksi halusin testata, miten ryhmä tavoittaisi muotoilijoiden arvomaailmat.

Paikalle saapui kuusi ihmistä, joka oli ryhmäkokona toimiva. Olin kutsunut paikalle toisia opiskelijoita, pääosin omasta ryhmästäni, teollisen muotoilun puolelta. Paikalle saapui myös yksi opiskelija tila- ja kalustemuotoilun puolelta ja yksi tekstiilimuotoilun puolelta. Olin valinnut ryhmään tuttuja ihmisiä samalta vuosikurssilta, sillä ajattelin ideoinnin lähtevän helpommin liikkeelle tutussa ryhmässä. Valintaan vaikutti myös ajan vähyys, jonka vuoksi en lähtenyt kokoamaan ryhmää kauempaa. Tuokio oli muille myös hetkellinen irtautuminen omasta työstä, mikä oli kuulemma tervetullutta vaihtelua.

KUVA 30. Ryhmäideointituokio. Valokuva Katri Konttinen 2011

Aloitin tuokion kronologisesti Alvar Aallosta, josta sitten loppujen lopuksi edettiin Aarnion kautta Starckiin. Ensin olin ajatellut pyytää ihmisiä luonnostelevaan myös versioita, jotka kuvaavat omaa muotokieltäni. Jätin sen kuitenkin tekemättä, sillä halusin tuottaa lopulliset kuvat itse, sillä siten voin paremmin analysoida omaa työskentelyäni.

Ryhmäluonnostelun jälkeen keskustelimme ryhmässä opinnäytetöistä ja vaihdoimme ideoita sanoin ja kuvin. Jokaisella meistä oli tässä vaiheessa oma opinnäytetyö työn

alla ja tilanne sopi hyvin solmukohtien avaamiseen, sillä useampi pää toimii paremmin kuin yksi. Kävimme töitä läpi ja halukkaille saatiin luonnosmateriaalia opinnäytetöihin.

Luonnostelutuokio sujui hyvin ja oli oikeastaan hyvin hauska kokemus. Materiaalia syntyi hyvin, ja jokainen toivottavasti hyötyi tilaisuudesta. Omalta osaltani olisin voinut elävöittää luonnostelutuokiota vaikkapa kausiin sopivalla musiikilla. Tosin minulla ei ollut kovin paljon aikaa valmistella tuokiota, sillä siitä puhuttiin tiistaina ja se toteutettiin perjantaina. Lisäksi olin töissä tiistaina ja torstaina, joten suunnittelu jäi keskiviikolle. Olen kuitenkin tyytyväinen ryhmäluonnostelutuokioon. Osa kirjoittamistani mielipiteistä herätti kysymyksiä ja keskustelua. Kirjoitetut mielipiteet olivat sen hetkisiä versioita, jotka ovat hieman muuttuneet ryhmäideoinnin jälkeen. Ideoinnin aikana syntyi myös ehdotuksia uusista mielipidekuplista.

3.4 Ryhmäluonnostelun tulosten analysointia

Halusin nähdä, miten ryhmä(KUVAT 31 ja 32) sisäistäisivät mielipide - ja muutokielitaulut, ja miten syntyneet luonnokset sopisivat omiin näkemyksiini. Olin varsin yllättynyt lopputuloksesta, kun huomasin miten paljon kuvissa oli samankaltaisia mitä olin aiemmin tehnyt itse. Huomasin myös, että osa syntyneistä luonnoksista oli hyvin samankaltaisia kuin omani, mutta henkilöt ja aika-kaudet eivät täsmää.

Vertailen seuraavaksi luonnostelutuokion aikana syntyneitä luonnoksia, sekä omia, aiemmin tekemiäni kuvia ja poimin niistä muutokielellisiä piirteitä.

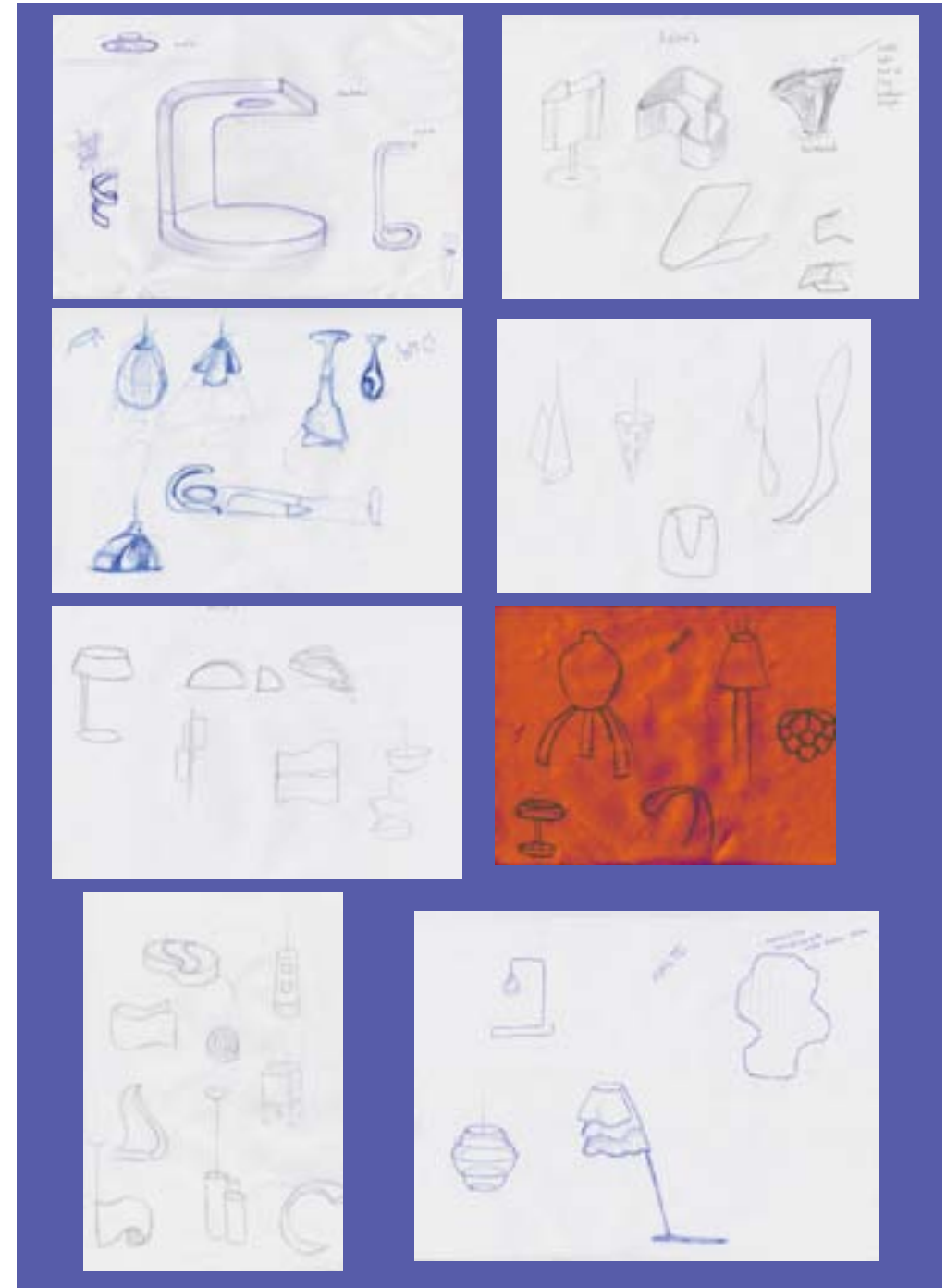

KUVA 31. Ryhmäideointia. Valokuva Katri Konttinen 2011

3.4.1 Alvar Aallon luonnokset

Aallon kohdalla syntyi määrällisesti eniten luonnoksia (10 kpl luonnospapereita). Ensimmäisissä kuvissa näkyy kirjaimellisesti aaltomaisuus, mikä näkyy myös monissa Aallon töissä, esim. Savoy-maljakossa. Aallon muotokieli on yhdistelmä luonnon kaarevia muotoja ja suoria, jyrkkiä muotoja, mikä näkyy myös syntyneessä materiaalissa.

Verratessani muiden luonnoksia (KUVA 32) aikaisemmin tekemiini omiin kuviin, huomasin niissä olevan paljon samaa. Voin siis todeta, että osallistuneet näkevät Aallon pitkälti samanlaisten lasien läpi kuin minäkin. Aalto on kuitenkin suhteellisen tuttu melkein kaikille ryhmäläisille, mikä saattoi osaltaan vaikuttaa lopputulokseen. Osaan kuvista oli merkitty myös niissä käytetyt materiaalit (mm. viilu ja led-valot). Osa luonnoksista muistuttaa vahvasti Aallon töitä. Osa on hyvin moderneja, ja voisin niiden kuvitella olevan Aallon tulevia suunnitelmia.

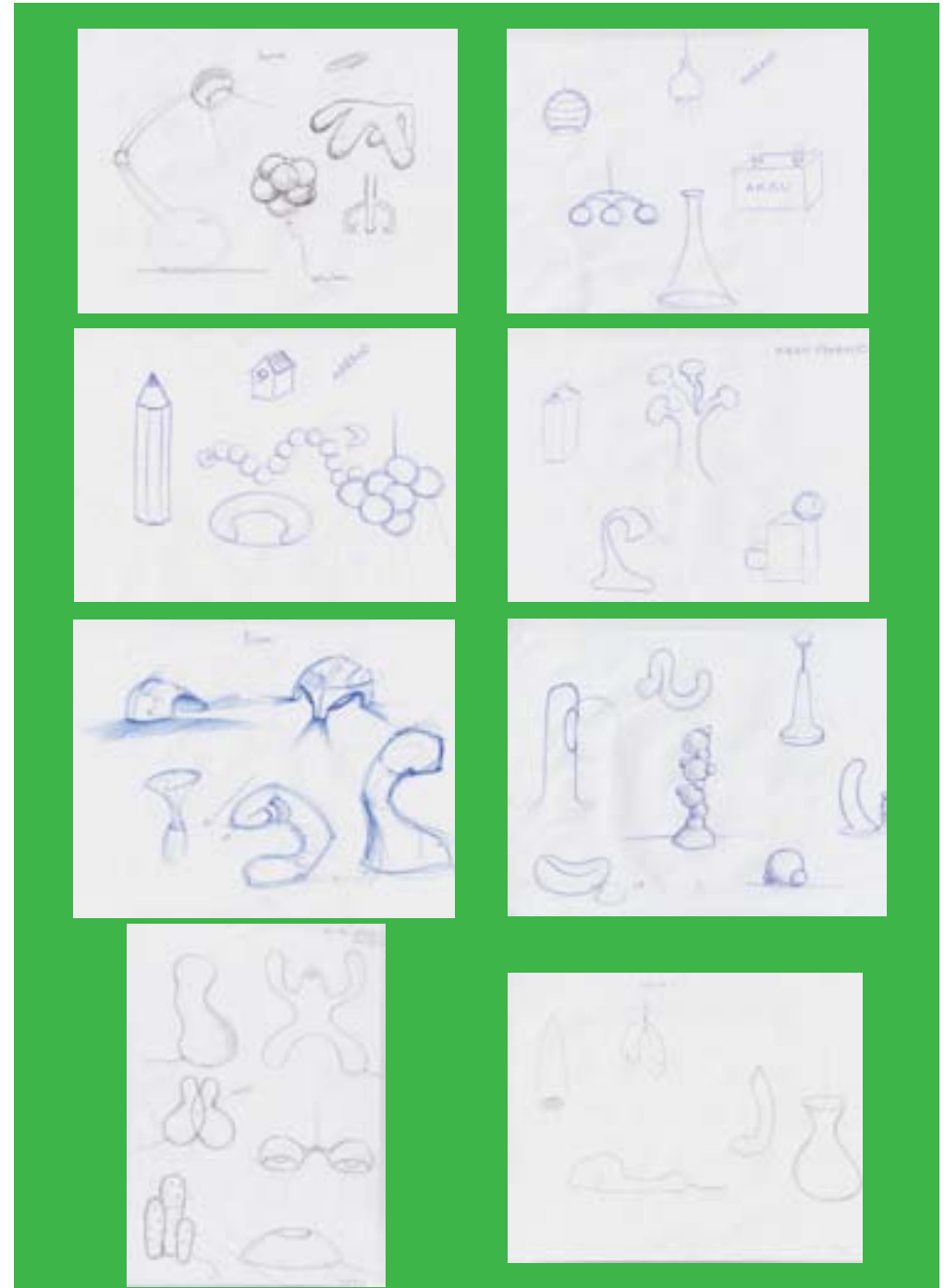
KUVA 32. Alvar Aalto, luonnoksia 2011

3.4.2 Eero Aarnion luonnokset

Aarnion kohdalla tuotettuja luonnospapereita oli kahdeksan kappaletta, kaksi vähemmän kuin Aallon kohdalla. (KUVA 33) Syntyneissä kuvissa oli paljon arkielämän muotoja ja esineitä, jotka oli piirretty valaisimiksi, esim. maitopurkki ja akku. Muodot ovat suurimmaksi osaksi pehmeitä ja osa hieman eroottisesti latautuneitakin. Osaksi siihen vaikuttivat mielipidekuplat, joissa mainitaan Pastillin ja Pallotuolin välinen sisäsiittoisuus.

Osa kuvista on hyvin samanhenkisiä kuin Aarnion työt 1960-luvulla. Materiaalina nousi esille vahvasti muovi ja vaihtoehtona lasi.

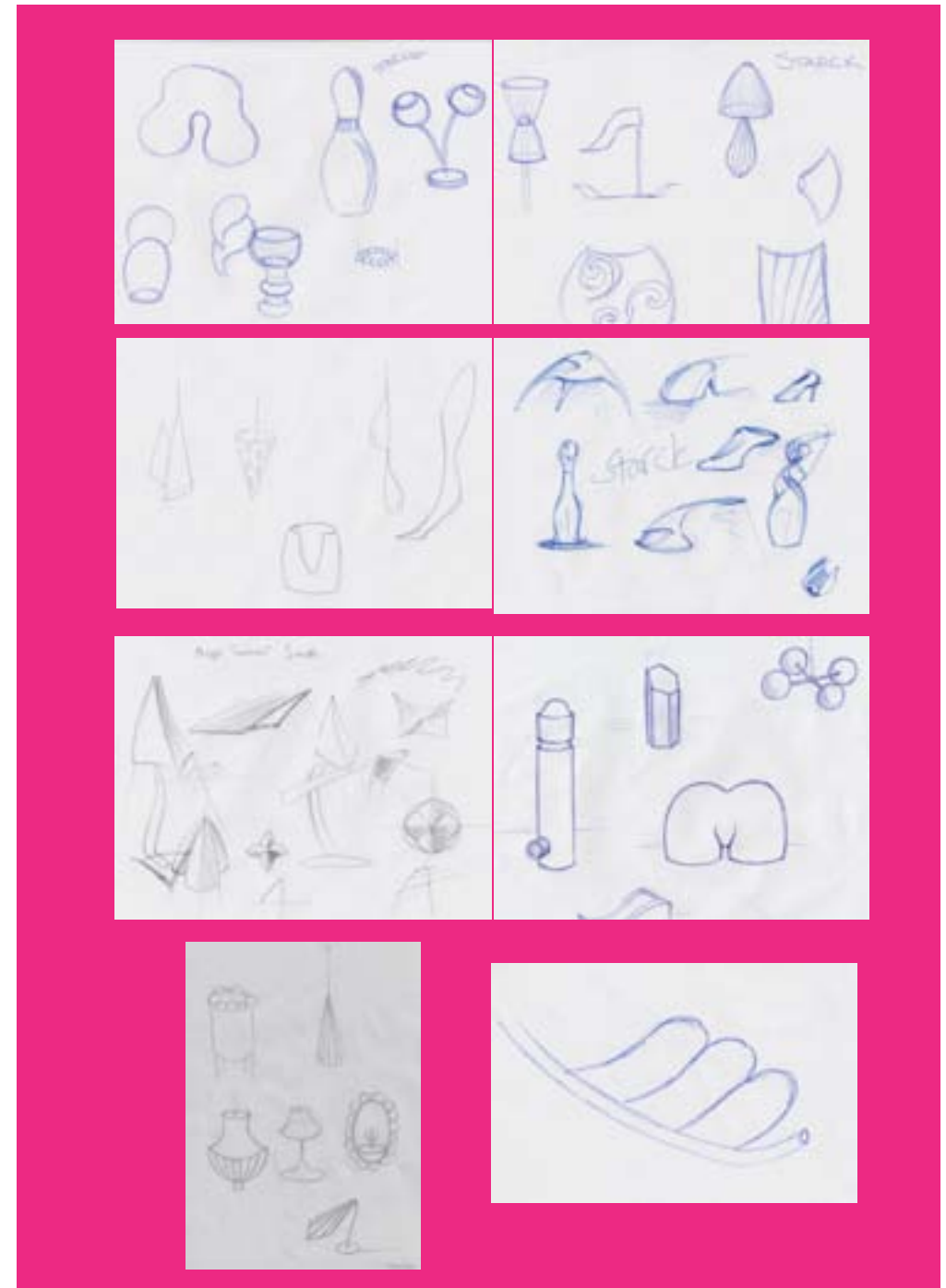
Luonnoksissa on myös sitä leikkisyyttä, mitä on nähtävissä Aarnion töissä.

KUVA 33. Eero Aarnio, luonnoksia 2011

3.4.3 Philippe Starckin luonnokset

Myös Philippe Starckin kohdalla syntyneet luonnokset(KUVA 34) ovat hyvin leikkisiä. Muotokieli ei ole turhan vakavaa, eikä liioin rajattu mitenkään. Se on hyvin vaihtelevaa ja kuvista löytyy sekä pyöreitä ja pehmeitä muotoja, että suoria, jopa teräviä muotoja. Kuvissa on sitä samaa, kuin Starckin töissä, joissa ulkomuoto voi hämätä, eikä kaikki ole sitä miltä näyttää. Luonnosteluvaiheessa painottuivat synteettiset materiaalit, jotka ovat Starckin mielestä tulevaisuuden materiaaleja. Mielestäni porukka hahmotti Starckin arvot hyvin ja se näkyi luonnosten erilaisuutena. Luonnoksia tuli paljon ja niissä oli käytetty hyvin mielikuvitusta. Näen itse Starckin tuotannon niin, ettei mikään ole mahdotonta.

KUVA 34. Philippe Starck, luonnoksia 2011

3.5 Oma luonnostelu

Alussa tarkoitukseni oli tuottaa reilusti luonnosmateriaalia jokaisen kauden edustajan ihanteiden mukaisesti. Aloitin luonnosteluvaiheen jo ennen ryhmäideoinnin toteutumista tekemällä ja tulostamalla muotokielitaulut, joista lähdin hakemaan muotoja. Piirsin ensin suoraan muotokielitaulujen päälle. Sen jälkeen otin tavoitteeksi tehdä 20 luonnosta henkilöä kohden eli yhteensä 80 luonnosta. Jokaista henkilöä kohden varasin noin päivän aikaa. Jo luonnosteluvaiheen alussa totesin varanneeni aivan liian vähän aikaa henkilöä kohden, mutta jatkoin silti aikataulusuunnitelmani mukaan.

Alun perin minun oli tarkoitus luonnostella myös omalta osaltani 20 luonnosta, mutta työn jossain vaiheessa päätin, etten vielä teekään niin. Lopulliseksi luonnosten määräksi tuli 60 kappaletta. Luonnostelun määrää lyhyessä aikataulussa perustelen halullani parantaa ja vahvistaa omaa piirustustaitoani.

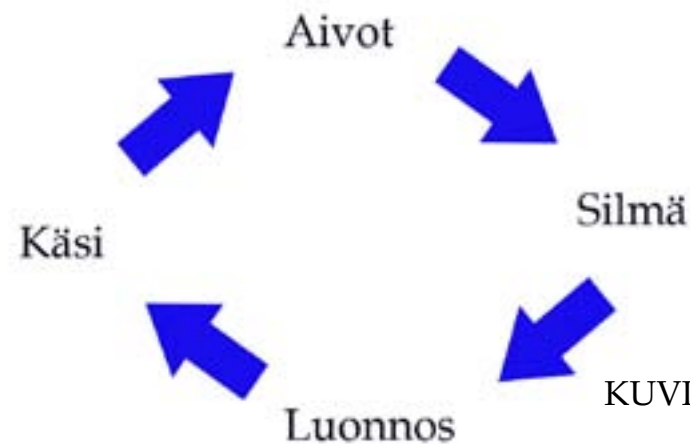
Luonnostelu toimii ajattelun ja ideoinnin välineenä, jolloin aivoissa syntynyt ajatus saa visuaalisen muodon piirtävän

käden kautta. Luonnostelu on siis kuin ympyrän kehä (Kettunen 2001, 94).

Omalla kohdallani havaitsin tämän toteutuvan ja luonnostelu oli paras tapa saada ajatukset liikkeelle.

Päätin käyttää luonnosmateriaalia osana opinnäytetyön ulkoista ilmettä. Työssä kuvat ja teksti seuraavat ja samalla tukevat toisiaan, ikään kuin keskustelevat keskenään. Luonnokset ja valmiit kuvat toimivat siten kommunikoinnin välineinä. Ja mentorini tietenkin kommentoivat myös tekemistäni.

Luonnostelu eteni sykleissä. Välillä oli hetkiä, jolloin kuvia ei tahtonut syntyä millään ja välillä niitä syntyi melkein itsestään. Menetelmänä paperille luonnosteleminen on minusta luontevin tapa aloittaa suunnittelu.

KUVIO 6. Luonnostelukuvio, Kettunen 2001, 94.

Työn aikana keräsin rakenneosia, joista sitten oman kannanottoni kautta on tarkoitus kasata oma arvomaailmani muotoilijana tuotteen kautta. Tässä vaiheessa pääroolissa olen minä, jolloin oranssi hahmoni seuraa tekstiä. Työni on edennyt vaihteittain, välillä muuttuen hyvinkin radikaalisti. Lopullisen muotonsa se sai vasta työn loppupuolella. Työstä on hyötyä minun itseni kannalta ammatillisesti, sillä pyrin profiloitumaan monipuolisena muotoilijana. Työstäni on hyötyä toivon mukaan myös oppilaitokselle, jossa dialogeja voidaan jatkossa soveltaa Benchmarkingin lisäosana. Se avaa myös yhteistyön merkitystä muotoilussa, jossa tiimityöskentely on avainasemassa.

Työn aikana olen huomannut entistä paremmin ajankäytön hallinnan tärkeyden. Olin suunnitellut tekeväni työn tarkan aikataulun mukaan, mutta aikatauluni kompuroi jo alkumetreillä, eikä lopullinen työ noudattanut sitä enää. Työn alkuvaiheessa näytti paikoin pahasti siltä, etten saa ajatuksiani kasattua tarpeeksi tiiviiksi paketiksi ja pitkän

aikaa työ näytti levitoivan hallitsemattomasti.

Aikakausien valinta alkoi näyttää oikealta työn edetessä, sillä muotoilijoiden nimet nousivat jatkuvasti uudelleen esiin. Heidän välilleen syntyi myös mielenkiintoisia keskusteluja. Valinta onnistui siinäkin mielessä, että henkilöt ovat mielestäni monin paikoin hyvin erilaisia, joka väritti työtä. Etsin sitä kautta tasapainotusta erilaisten muotokielten välille. Valinnan pohjana minulla toimivat pitkälti aikakaudet, jotka valitsin ensin.

Työtä aloittaessani tarkoituksena oli saavuttaa jotakin uutta ilmaisun kieleeni ja vahvistaa muotokieltäni, sekä löytää arvomaailma, joka näyttää minulta muotoilijana.

Työn tärkeys muotoilullisesti piilee mielestäni sen tavassa pyrkiä syventymään arvomaailmaan, joka on oleellinen osa muotoilijan työtä. Kokeellisena menetelmänä dialogien käyttö tuo uutuusarvoa työlleni, vaikka siinä on myös riskinsä. Esimerkiksi, jos dialogi ei toimi lukijalla, tai tuota haluttua arvotulosta.

4.1 Muotoilijan arvomaailmani

Valaisin on minun kannanottoni kaikkeen siihen, mistä olen keskustellut mentorieni kanssa. Siinä näkyy arvoperustani, jota olen kartoittanut ja tutkinut työtä tehdessä. Se näyttää minulta ja siinä on pala mielenmaisemaani.

Lähdin rakentamaan valaisinta ensin kasaamalla arvojeni ja muotoilullisia kiinnostuksenkohteitani sanallisesti. Miltä minun tekemäni muotoilu näyttäisi? Mitkä materiaalit ilmentäisivät minua ja tämän hetkisiä arvojeni parhaiten?

Minun tehtäväni muotoilijana on suunnitella tuotteita, jotka palvelevat käyttäjiensä tarpeita, eivätkä ole vain suunniteltu pönkittämään muotoilijan egoa. Toimivuus ja ennen kaikkea kestävyys ovat tärkeitä arvoja, jotka saavutetaan oikeanlaisten materiaalien ja valmistuksen kautta. Tuotteiden tulee viestiä ulkoisesti laadukkuudesta. Tuotteen pitkäikäisyyden kannalta, myös tietynlainen muunneltavuus on arvostettava piirre, mikä pitää ihmisen mielenkiintoa yllä. Minusta eräs tärkeä piirre tuotteessa on se, että se herättää ajatuksia ja keskustelua.

Starck: *Ihmisille tulee antaa jotakin ajattelemisen aihetta ja tuotteiden avulla se käy helposti. Aina jollakulla on mielipide tuotteesta, oli se millainen tahansa.*

Minä: *Kyllä. Keskustelun herättäminen on tärkeää, provosoiminen taas toinen juttu.*

Aarnio: *Toisaalta, jos tuote on provosoiva, ihmiset rohkaistuvat sanomaan oikean mielipiteensä siitä.*

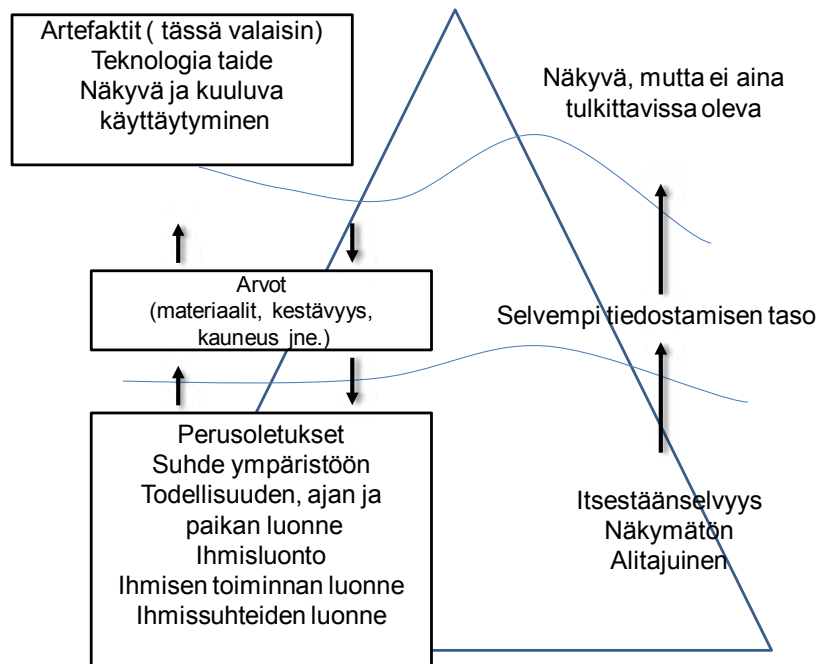
Materiaaleinani voisin nähdä lasin, puun, kiven, metallin ja miksei muovinkin. Niiden kauneus piilee mielestäni osittain myös arvokkaassa vanhenemisessa. Mielestäni ne ovat myös helposti lähestyttäviä materiaaleja.

Aalto: *Tämän kannalla olen minäkin, ehdottomasti!*

Työn alussa halusin nähdä oman muotokieleni koostuvan puhtaista, orgaanisista muodoista. Tämän piirteen vahvimaksi vaikuttajaksi mentoreistani nousi Aalto. Työn edetessä olen innostunut myös Starckin ja Aarnion tuotteiden kal-

taisesta, leikkisästä kielestä. Muotoilun ei tarvitse olla niin vakavaa, siinä voi olla hieman leikkimielisyyttä mukana.

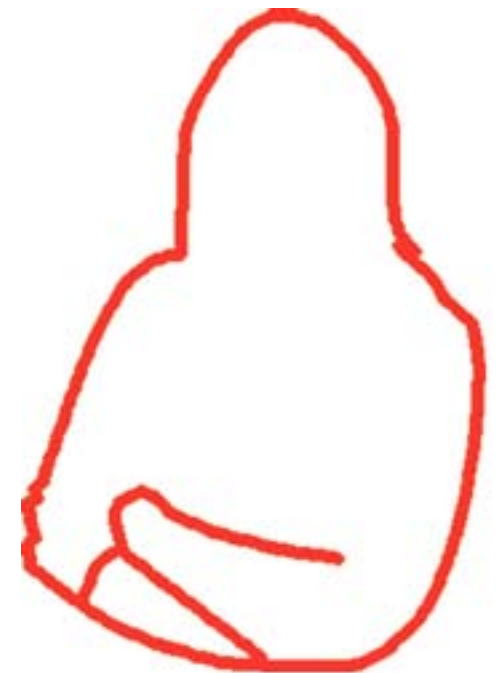
Alla olevaan kuvioon (KUVIO?) voidaan sijoittaa arvomaailmani siten, että Ylhäällä artefaktina (artefakti (< lat.), *ihmisen valmistama esine, aine tai rakenne, tekotuote*(Facta, WSOY) on valaisin, jota suunnittelen. Keskelle, arvotasolle asetan omat arvoni, jotka heijastuvat lopputuloksessa.

KUVIO 7. Tuotearvot, mukaillen Katri Konttinen

Aalto: *On tärkeää, että tutkit omaa arvomaailmaasi, sillä se vaikuttaa paljon tekemiseesi.*

Starck: *Kyllä. Ja mitä rehellisempi olet itsellesi arvojen suhteen, sen parempi.*

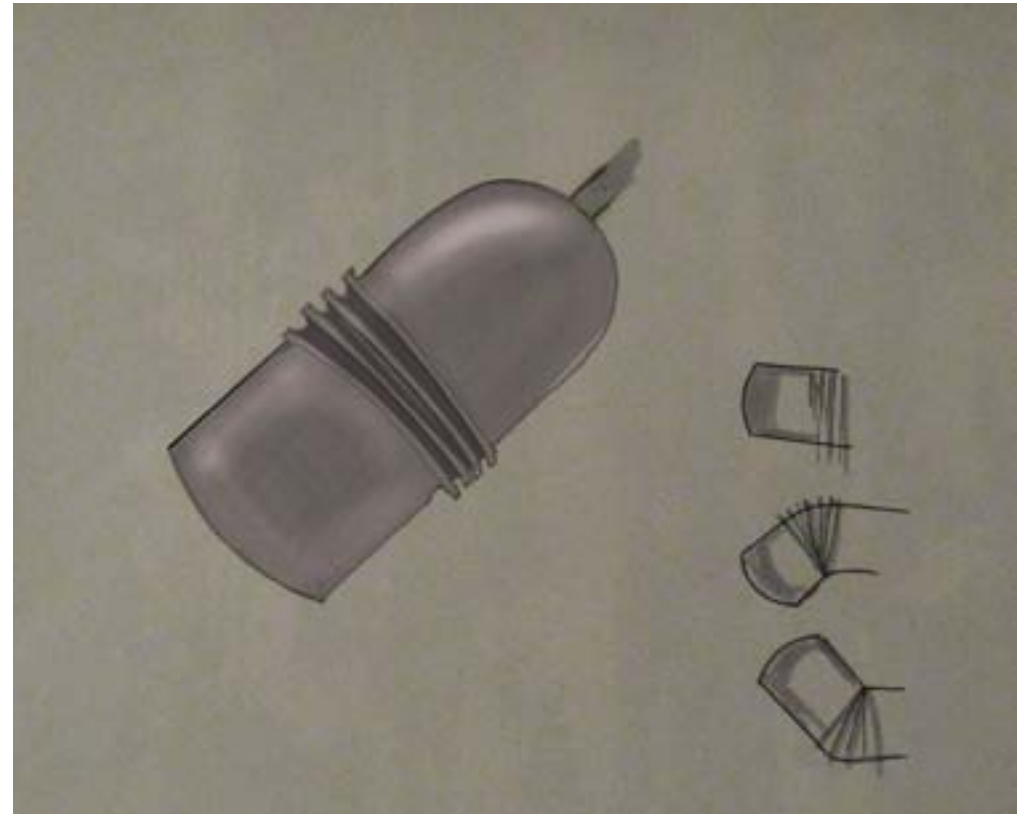

4.2 Minun kannanottoni

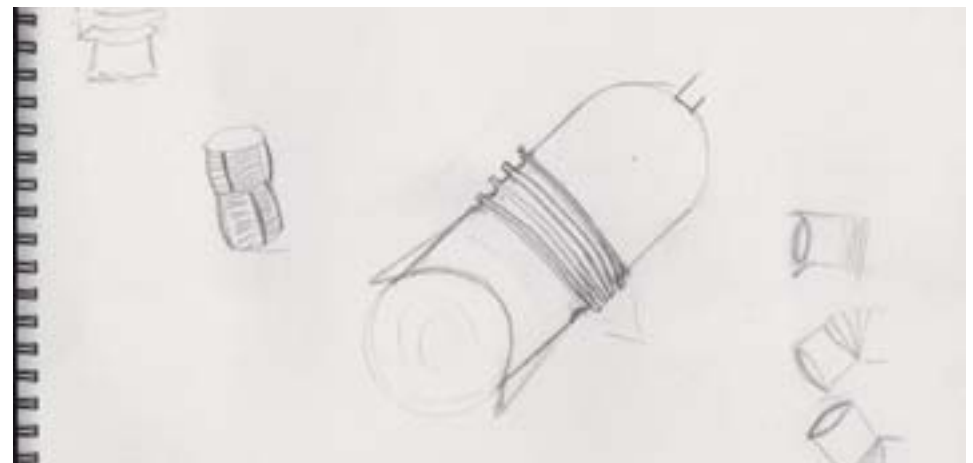
Loppujen lopuksi minulla syntyi useita, toisistaan jonkin verran poikkeavia versioita valaisimesta. Päätin rajata valikoimaani valitsemalla arvomaailmastani kolme arvoa, joiden tulee näkyä valaisimissa. Nostin arvoista esille muunneltavuuden, kauneuden ja kestävyys, jotka näkyvät valaisinmalleissa. Valitsin kolme versiota valaisinmalleista, vaikka materiaalia syntyi työn aikana enemmänkin.

Malli 1. Pilli

Pillimäinen malli 2(KUVA 35 ja 36) syntyi ajatuksesta, että valon suuntaa voisi muuttaa valaisimen rakennetta taittaen. Idean syntyyn vaikutti osaltaan ryhmäluonnostelussa syntyneet luonnokset. Valo saadaan kohdistettua taittamalla valaisinta. Muunneltavuus tuo lisäarvoa valaisimelle. Pillimäinen rakenne toimii mielestäni tässä tarkoituksessa hyvin. Valaisin on myös selkeäpiirteinen ja tyylikäs. Valaisinta on mahdollista varioida, asettamalla haitarin eri kohtaan valaisinta. Ajattelin myös mallia, jossa koko valaisin voidaan taittaa ikään kuin kasaan. Varjostinosan kokoa saadaan siten muutettua.

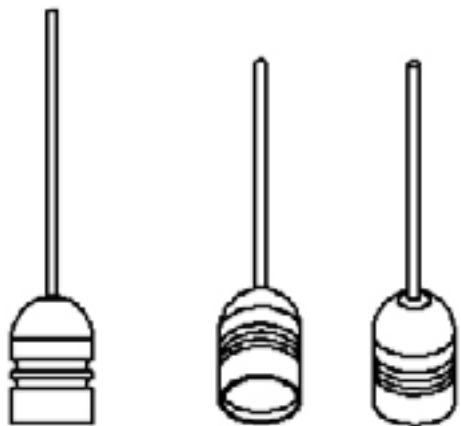
KUVA 35. Malli 1. luonnos. Katri Konttinen 2011

KUVA 36. Malli 1. luonnos. Katri Konttinen 2011

KUVA 37. (Yllä) ja KUVA 38(Alla). Haitarimalli. Katri Konttinen 2011

KUVA 38. Rakennekuva. Katri Konttinen 2011

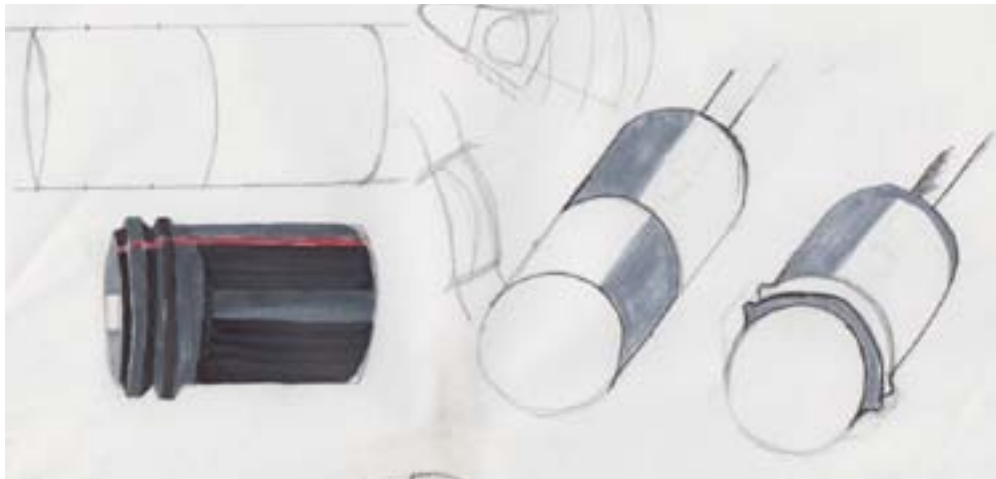
55

KUVA 39. Kuva valaisimen sijoittelusta. Katri Konttinen 2011

Tein mallista(myös kahdesta seuraavasta mallista) 3D-mallinnoksen SolidWorksilla(KUVA 37), jossa hahmottelin valaisimen ulkomuotoa. Materiaaliksi ajattelin muovia, jolloin mallia voisi taivutella, tai metallia, jossa haitarikohdat voisivat olla esimerkiksi puusta tai muovista tehtyjä tehtyjä. Valaisimia voi sijoittaa tilaan rinnakkain(KUVA 39), jolloin valaisimia kääntämällä saadaan erilaisia vaikutelmia luotua.

Malli 2. Haitari

Toinen valaisinmalli, jonka otin tässä esille on myös toiminnallinen valaisin. Valaisimen varjostinosa toimii haitarimaisesti. Ajatuksena minulla oli se, että valon voimakkuutta voidaan säätää varjostinta säätämällä. Varjostin painuu kasaan haitarimaisesti ja painettaessa sitä kasaan valon määrä kasvaa. Toisin sanoen mitä enemmän valaisin on kasassa, sitä voimakkaampi on siitä tuleva valo. Malli 2 syntyi Malli 1. ajatuksesta ja on ikäänkuin toinen variaatio ensimmäisestä valaisimesta. Malli 2:ssa valaisimen toiminta on hieman erilainen, sillä varjostinta säädetään eri tavalla ja sen säätäminen vaikuttaa valon määrään.(KUVA 40) Haitariosat voivat olla eri kohdassa valaisinta(KUVA 41 ja 42).

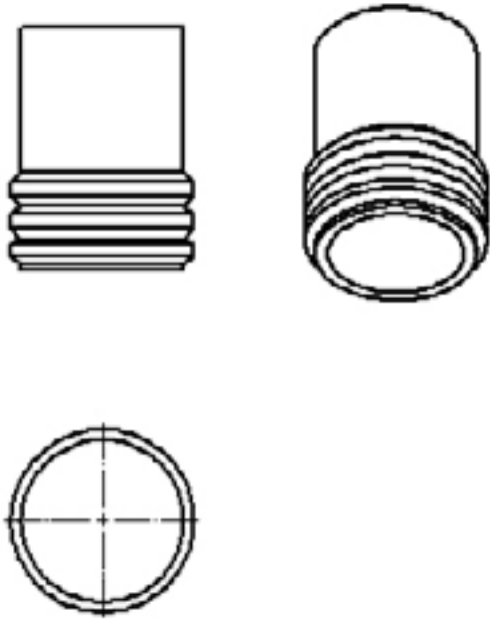

KUVA 40 . Luonnoksia. Malli 2. Katri Konttinen 2011

KUVA 41 ja 42 (Alla) . Haitarimainen Malli 2. Katri Konttinen 2011

KUVA 43. Malli 2. Rakennekuva. Katri Konttinen 2011

Malli 2. materiaaleina voisi olla muovi tai metalli. Tärkeää on säilyttää haitarimainen toiminto varjostimessa. Valaisin toimii kattovalaisimena ryhmässä tai itsekseen esimerkiksi lattiavalaisimena.

Starck: *Tuossa on jonkinlainen juju, hyvä!*

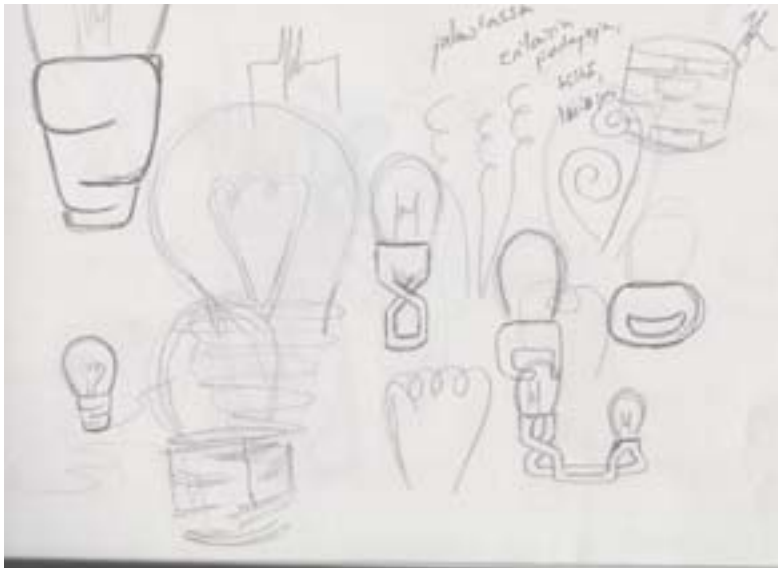
Aalto: *Toiminnallisuutta kyllä löytyy. Tuntuu aika järkevältä ratkaisulta. Tosin ulkomuotoa soisin vielä hiottavan, mutta tee kuten parhaaksi näet.*

KUVA 44. Valaisin sijoitettuna tilaan. Katri Konttinen 2011

Malli 3. Hehkulamppu

Malli 3:sta lähdin hakemaan kauneuden ja nostalgian kautta. Halusin malliin selkeä, kauniin muodon. Materiaaliksi voisin kuvitella muovin tai lasin, materiaalin josta valo kuultaa kauniisti läpi. Hehkulampun sisällä oleva lanka olisi tehty akryyliputkesta ja valonlähde olisi lampun pohjassa. Valoina toimisivat esimerkiksi led-valot. Tällöin valaisin synnyttää tunteen hehkulampusta, jonka moni mieltää kotoisaksi valonlähteeksi. Lamppuun saadaan lisää ilmettä, kun se laitetaan jalustaansa. Jalustoja on useanlaisia, jolloin jokainen löytää varmasti itselleen mieluisan mallin. (KUVA 45 ja 46 .)

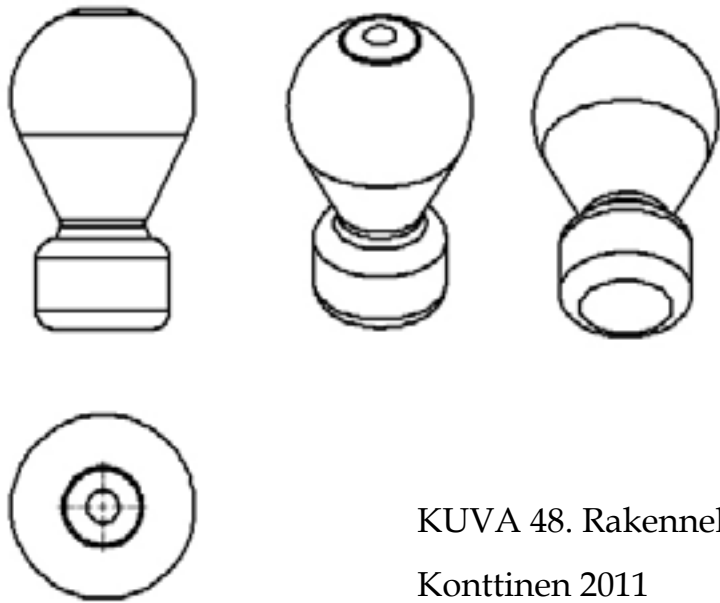

KUVA 45 ja 46. Luonnoksia. Katri Konttinen 2011

KUVA 47 . Hehkulamppu-malli. Katri Konttinen 2011

Inspiraatio Malli 3. tuli osittain oman luonnosteluni ja osittain ryhmäideoinnissa syntyneiden luonnosten kautta.

KUVA 48. Rakennekuva. Katri Konttinen 2011

Aarnio: *Ajatuksena ihan hauska, mutta vaatii vielä vähän muotoilua. Jos tämän mallin suurentaisi vaikka metriseksi, voisi se jo näyttää ihan erilaiselta. Vai miltä kuulostaisi?*

Minä: *Kävi kyllä sekin mielessä.*

Starck: *No jaa, onhan noita jo nähty.*

KUVA 49 . Valaisin sijoitettuna tilaan. Katri Konttinen 2011

4.3 Mestareiden kommentteja prosessista

Minä: *Haluan kiittää teitä kaikkia, kun osallistuitte opinnäytetyöhöni ja autoitte minua prosessissa. Olen oppinut teiltä paljon ja kokemus on rohkaissut minua muotoilijana luottamaan enemmän itseeni. Millainen kokemus tämä teistä oli?*

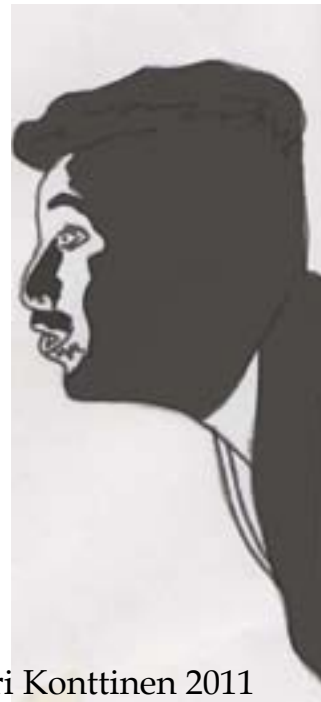
Aalto: *Tällaisessa prosessissa en ole ennen ollutkaan mukana. Hyvin erikoinen kokemus oli, täytyy sanoa. Olen iloinen ollessani avuksi sinulle.*

Aarnio: *Erikoinen prosessi kyllä, mutta hyvin antoisa sellainen! Olisin toivonut nuoren muotoilijamme kallistuvan enemmän muovin suuntaan, mutta jokainen valitsee sen, mikä parhaalta tuntuu.*

Starck: *Kiitos minunkin puolestani! Jos tässä arvioidaan prosessia, niin minä olisin ehkä kaivannut hieman leikkimielisempää asennoitumista työhön. Tuotokset taas ovat mielestäni järkevän oloisia, mutta niissäkin voisi olla enemmän mielikuvitusta, jota oli alussa tekemissäsi luonnoksissa. Hyvä että päätit kuitenkin liittää ne työhösi, että muutkin näkevät ne.*

Aalto: *Itseluottamus on tärkeä osa muotoilijan identiteettiä. Luota itseesi rohkeasti.*

60

5 PÄÄTÄNTÄ

Työn aikana käytin menetelmänä muun muassa työn aikana syntynyttä fiktiivistä keskustelua valittujen mestareideni kanssa. Menetelmänä se osoittautui haastavaksi, mutta hyvin antoisaksi. Se vaati minulta rohkeutta ottaa ohjaket omiin käsiini, mikä tuntui alussa todella vaikealta. Perehtyminen ihmisen arvomaailmaan on täysin toinen juttu, kuin ulkoinen Benchmarking, jossa tarkastellaan valmiita tuotteita. Ulkoisen Benchmarkingin kautta on helppo tehdä plagiointeja, kun taas arvomaailmaa on huomattavasti vaikeampi kopioida.

Fiktiivisiä dialogeja voidaan mahdollisesti käyttää tulevaisuudessa enemmänkin Benchmarkingin tukena ja rinnalla. Omalta osaltani olen laittanut alulle menetelmän, joka on ollut mielestäni onnistuneesti koekäytössä opinnäytetyössäni. Uskon niistä olevan hyötyä myös omaa ammatillista kehittymistäni ajatellen.

Yhtenä tutkimusmenetelmänä minulla oli työssä Kuuden Hatun-menetelmästä sovellettu ryhmäluonnosteluversio,

josta sain kerättyä luonnosmateriaalia. Luonnostelututkimio toteutettiin jakson loppupuolella perjantaina 4.3.2011. Menetelmänä se toimi mielestäni hyvin. Analysoidessani luonnoksia niistä löytyi paljon mielenkiintoisia huomioita. Menetelmä sopi hyvin työhöni, sillä siten pääsin testaamaan ihmisten reagoitua kirjoittamiini, fiktiivisiin mestareiden mielipiteisiin. Luonnoksia syntyi hyvin ja kokeilemani menetelmä näytti onnistuneen hyvin.

Rakentamissani muotokielitauluissa on eräs seikka, johon saattaa olla aiheellistakin puuttua. Muotokielitaulujen, samoin kuin tekstiosien tulisi kuvata valittuja ajanjaksoja, mutta kuitenkin olen ottanut muotokielitauluihin myös töitä, jotka on tehty eri aikoinakin. Syynä siihen on se, että ne kuvastavat myös henkilöiden muotokieltä, sillä osa niistä on hengeltään hyvin samankaltaisia kuin valittujen kausien työt.

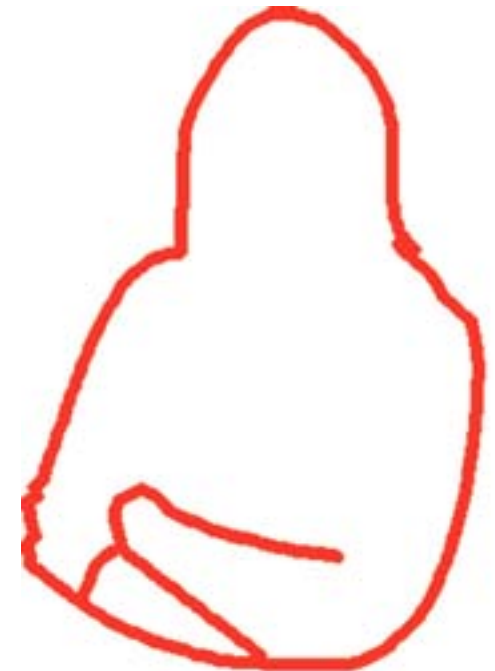
Minun kannanottoni ovat syntyneet työn aikana sitä mukaan, kun olen hahmottanut omaa muotoilijan arvomaailmani. Kannanotoissa on nähtävissä tämänhetkinen arvomaailmani. Päästessäni syvemmälle arvojen maailmoihin

pääni alkoi täyttyä ideoista ja paperit luonnoksista. Materiaalia syntyi hyvin ja työ aloitti pääni sisällä suunnitteluprosessin, joka jäi päälle työn jälkeen. Työn kautta koen saaneeni rohkeutta ja luottamusta omaan ilmaisuuni. Luonnosteluvaihe olisi pitänyt aloittaa kunnolla jo aikaisemmin, jolloin olisin saanut työhön enemmän valmiimpaa kuvamateriaalia.

Työni jatkuu itsenäisenä suunnitteluna ja toivon saavani tarjota jossakin vaiheessa työn aikana syntyneitä ideoitani eteenpäin. Ideoissa on kehittämisen varaa, mutta alkuihdeota on kertynyt talteen paljon.

Tavoitteenani oli myös kehittää profiiliani monipuolisena muotoilijana. Monipuolisuus korostuu työn kehitetyn, innovatiivisen metodin Fiktiiviset dialogit, kautta.

Lopuksi haluan vielä kerran kiittää keskustelukumppaneitani Alvar Aaltoa, Eero Aarniota ja Philippe Starckia ja tietenkin ryhmäideointiin osallistuneita, sekä työtä ohjanneita opettajia. Kiitos, kun sain teiltä tukea ja innostusta tämän työn tekemiseen!

LÄHTEET: KUVAT ja KUVIOT

KUVA 1. Kuvakollaasi. Tarinan sankarit. Koonnut Katri Konttinen 2011

1. Philippe Starck, <http://www.bridalroundtable.blogspot.com/>
2. Eero Aarnio, http://www.sixdifferentways.com/?page_id=44
3. Alvar Aalto, <http://www.designboom.com/history/aalto/bio.html>

KUVA 2. Tunnelmavaloa. Kuvannut Katri Konttinen 2010

KUVA 3. Tunnelmavaloa. LED-valaisin, <http://i.treehugger.com/images/2007/10/24/nick-foley-pear-led-light.jpg>

KUVA 4. Esimerkki valotaideteoksesta. Malli kuvitellusta rakenteesta-varjoteos Valtiontalon tontilla, Jyväskylässä syksyllä 2010. Taiteilija Jaakko Niemelä. Valokuva Katri Konttinen 2010

KUVA 5. Mestareiden suunnittelemia valaisimia. Koonnut Katri Konttinen 2011

1. <http://www.retroto.go.com/2010/03/alvar-aalto-1950s-a110-ceiling-lamp-for-artek.html>
2. http://valonpaloa.blogspot.com/2009_03_01_archive.html
3. <http://www.valoshop.fi/Golf-kattovalaisin-Eero-Aarnio>
4. http://www.innojok.fi/innolux/media.php?kansioon=132&sivu=1&kuva_nro=665
5. http://www.designeroaarnio.com/epages/GPL.sf/fi_FI/?ObjectPath=/S hops/20032008-40191/Products/306221
6. <http://www.bonluxat.com/a/alvar-aalto-wall-lamp-a910.html>
7. <http://www.mattermatters.com/product.asp?id=353>
8. <http://www.dwell.com/products/miss-k.html>

KUVA 6. The Light Drop, Rafael Morgan, <http://i.treehugger.com/images/2007/10/24/light-drop-led.jpg>

KUVA 6. Tunnelmavalaja ulkona, http://farm1.static.flickr.com/19/117037943_96f1404ed8.jpg

KUVA 7. Licht Raum Modulator. Moholy-Nagy's, <http://shadowdance.mmmmx.net/uploads/images/2010/08/06/1661/1661-vertical-huge.jpeg>

KUVA 8. Machinelights, Frank Buchwalds, <http://wewastetime.wordpress.com/2010/11/21/frank-buchwald/>

KUVA 9. Valaistusta Tampereen Ruma anniskeluravintolasta. Valokuva Katri Konttinen 2011

KUVA 10. Käsinpuhallettu valaisin Light Blubs-sarjasta. Pieke Bergmans, <http://www.dezeen.com/2008/04/27/light-blubs-by-pieke-bergmans/>

KUVA 11. Luonnos. Katri Konttinen 2011

KUVA 13. Alvar Aalto. Katri Konttinen 2011

KUVA 14. Tuolikollaasi, koonnut Katri Konttinen

1. Armchair, kirjasta Finnish Modern Design, s. 257

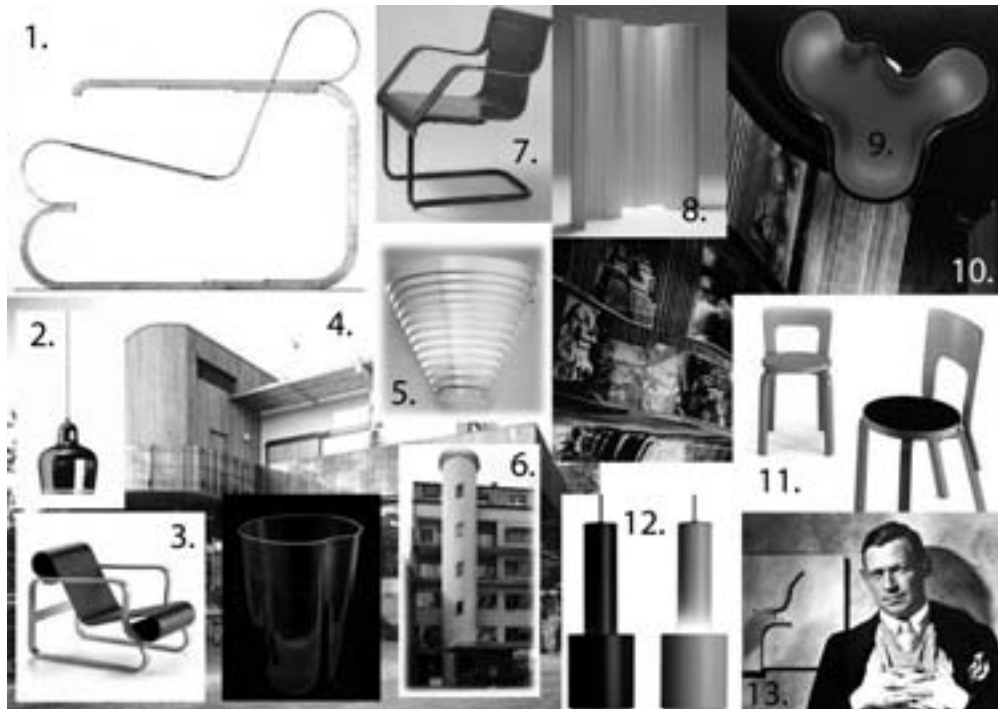
2. Tuoli, <http://www.circa50.com/aaltochair.html>

3. Paimio-tuoli, <http://www.design-museum.com/en/Miniatures-Collection/Miniature-Art-41-Paimio.html>

KUVA 15. Savoy-maljakko, http://www.alajarvi.fi/Suomeksi/Matkailu/Nahtavaa_ja_koettavaa

KUVA 16. Kakkonen-tuoli. Katri Konttinen 2011

KUVA 17. Alvar Aallon muotokielitaulu. Koonnut Katri Konttinen 2011

1. http://designmuseum.org/__entry/3983?style=design_image_popup

2. <http://www.mattermatters.com/product.asp?id=353>

3. Paimio-tuoli, <http://www.design-museum.com/en/Miniatures-Collection/Miniature-Art-41-Paimio.html>

4. http://www.proventus.se/news/news_20070222_artek.html

5. <http://www.bonluxat.com/a/alvar-aalto-wall-lamp-a910.html>

6. <http://dayoutinnz.blogspot.com/2009/07/alvar-aalto-turun-sanomat-head-office.html>

7. Kirjasta Finnish modern design, Utopian ideals and Everyday Realities, 1930-1997, s 237

8. http://www.bonluxat.com/a/Alvar_Aalto_Screen_100.html

9. http://www.alajarvi.fi/Suomeksi/Matkailu/Nahtavaa_ja_koetavaa

10. http://designkultur.files.wordpress.com/2010/09/11534_image_41.jpg

11. <http://www.circa50.com/aaltochair.html>

12. http://www.search.com/reference/Alvar_Aalto

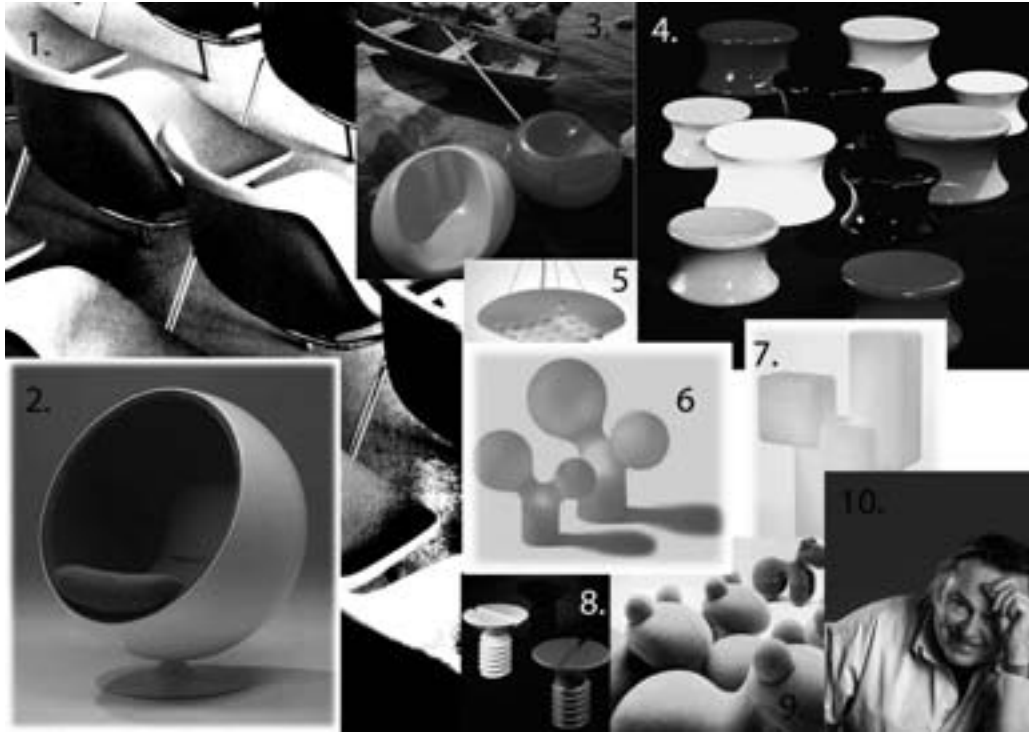
KUVA 18. Eero Aarnio. Katri Konttinen 2011

KUVA 19. Kupla-tuoli. Katri Konttinen 2011

KUVA 20. Pallotuoli, <http://www.stylepark.com/en/adelta/ball-chair>

KUVA 21. Pallotuoli kansissa, <http://designcabinet.cz/data/imgs/030081.jpg>

KUVA 22. Eero Aarnion muotokielitaulu, koonnut Katri Konttinen 2011

1. kirjasta: Oleta pyöreä tuoli, Eero Aarnion 60-luku, Taideteollinen korkea koulu, Helsingin taidehalli 2003

2. <http://www.stylepark.com/en/adelta/ball-chair>

3. <http://www.leblogdeco.fr/designer/2372-eero-aarnio-le-professeur-du-design.html/attachment/fauteuil-pastil-chair-eero-aarnio>

4. <http://www.eeroaarnio.com/mushroomframes/index.htm>

5. <http://www.valoshop.fi/Golf-kattovalaisin-Eero-Aarnio>

6. http://www.innojok.fi/innolux/media.php?kansioon=132&sivu=1&kuva_nro=665

7. http://www.designeeroaarnio.com/epages/GPL.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/20032008-40191/Products/306221

8. <http://modculture.typepad.com/photos/uncategorized/2007/10/02/1315.jpg>

9. <http://www.leblogdeco.fr/designer/2372-eero-aarnio-le-professeur-du-design.html/attachment/pony-eero-aarnio>

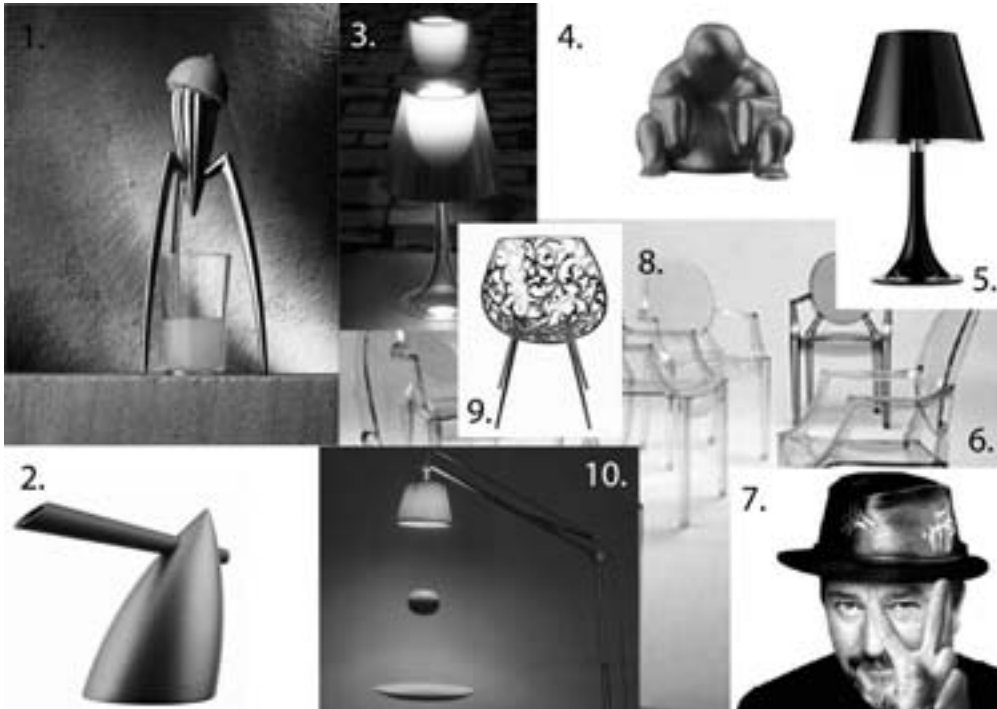
10. http://1.bp.blogspot.com/_8T6ZaK1BxRM/TI9dHs5xu8I/AAAAAAAAAEFE/YuqxAVZwp-o/s1600/eero_aarnio.jpg

KUVA 23. Philippe Starck, Katri Konttinen 2011

KUVA 24. Starckin Dr Glob-tuoli, <http://www.modern-furniture.de/galerie/die-designer/images/starck/dr-glob-balu-stuehle-tisch-2s.jpg>

KUVA 25. Starck. Katri Konttinen 2011

KUVA 26. Philippe Starckin muotokielitaulu, koonnut Katri Konttinen

1. Juicy Salif, Philippe Starck, <http://mikarchitect.files.wordpress.com/2010/06/alessi.jpg>

2. Kannu, <http://www.origineel.tv/home/alessiminiatures>

3. Valaisin, http://valonpaloa.blogspot.com/2009_03_01_archive.html

4. <http://www.furniturefind.com/Alessi-90050-M-AAS1244.html>

5. <http://www.dwell.com/products/miss-k.html>

6. Tuoleja, <http://louisey.files.wordpress.com/2010/03/kartell-louis-ghost-chair-by-philippe-starck-2.png>

7. Starck, http://2.bp.blogspot.com/-aJhPccduqks/TW5YqbmGcSI/AAAAAAAAAH3c/Abu1Z-HXdaQ/s1600/philippe_starck.jpg

8. Valaisin, <http://www.philippe-starck.com/>

9. http://www.sitruunapuu.net/blog/uploaded_images/Starck_MissLacy-745639.jpg

10. Kirjasta Philippe Starck-Subverchic Design, Fay Sweet, First published 1999, Thames and Hudson Ltd, London

KUVA 27. Karkulainen. Katri Konttinen 2011

KUVA 28. Pöytäkeskustelua. Katri Konttinen 2011

KUVA 29. Pöytäseurue. Katri Konttinen 2011

KUVA 30. Ryhmäideointituokio. Valokuva Katri Konttinen 2011

KUVA 31. Ryhmäideointia. Valokuva Katri Konttinen 2011

KUVA 32. Alvar Aalto, luonnoksia. Ryhmäideoinnista

KUVA 33. Eero Aarnio, luonnoksia. Ryhmäideoinnista

KUVA 34. Philippe Starck, luonnoksia. Ryhmäideoinnista

KUVA 35. Malli 1. luonnos. Katri Konttinen 2011

KUVA 36. Malli 1. luonnos. Katri Konttinen 2011

KUVA 37. Valaisin. Katri Konttinen 2011

KUVA 38. Rakennekuva. Katri Konttinen 2011

KUVA 39. Kuva valaisimen sijoittelusta. Katri Konttinen 2011

KUVA 40. Luonnoksia. Malli 2. Katri Konttinen 2011

KUVA 41. Haitari-malli 2. Katri Konttinen 2011

KUVA 42. Haitari-malli 2. Katri Konttinen 2011

KUVA 43. Malli 2. Rakennekuva. Katri Konttinen 2011

KUVA 44. Kuva valaisimen sijoittelusta. Katri Konttinen 2011

KUVA 45. Luonnoksia. Katri Konttinen 2011

KUVA 46. Luonnoksia. Katri Konttinen 2011

KUVA 47. Hehkulamppu-malli. Katri Konttinen 2011

KUVA 48 Rakennekuva. Katri Konttinen 2011

KUVA 49. Kuva valaisimen sijoittelusta. Katri Konttinen 2011

KUVA 50. Starck. Katri Konttinen 2011

KUVIOT

KUVIO 1 Viitekehys. Katri Konttinen 2011

KUVIO 2 Tuotearvot, <http://www.tukkk.fi/julkaisut/vk/Ae5_2004.pdf>

KUVIO 3 Aallolta poimimiani arvoja. Katri Konttinen 2011

KUVIO 4 Aarniolta poimimiani arvoja. Katri Konttinen 2011

KUVIO 5 Starckilta poimimiani arvoja. Katri Konttinen 2011

KUVIO 6 Luonnostelukuvio, Kettunen 2001, 94. Mukailleen Katri Konttinen

KUVIO 7 Tuotearvot, <http://www.tukkk.fi/julkaisut/vk/Ae5_2004.pdf> mukaillen Katri Konttinen 2011

KIRJALLISET LÄHTEET

Aav, M. & Stritzler-Levine, N. (toim.) 1998. Finnish modern de-sign, Utopian ideals and Everyday Realities 1930-1997. Yale: Yale University Press.

Ahola, J. 1980. Teollinen muotoilu 441. Espoo: Otapaino.

Calmettes, J. 2006. Light design now! Barcelona: Instituto Monsa de ediciones.

De Bono, E. 1985. Six Thinking Hats. USA: Little, Brown and Company

Englund, M & Schmidt, C. 2004. Pohjoismainen modernismi. Suomenkielinen laitos. Kustannusosakeyhtiö Otava. Painopaikka: Kiina

Kettunen, I. 2001. Muodon palapeli. Porvoo: WS Bookwell Oy.

Larjavaara, M. 2007. Pragmasemantiikka. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Mikkola, K., Schildt, G., Wickberg, N, E., Gozak, A. P., Pietilä, R., Suhonen, P., Wilson, C. St. J., Schnaidt, C., Helin, P., Söderlund, J. 1981. Alvar Aalto ja modernismin tilat. Alvar Aalto-symposium. Jyväskylä: Gummerus.

Rissanen, J. 2009. Designia pilke silmäkulmassa, Plaza koti nro.8

Sweet, F. 1999. Philippe Starck – Subverchic Design. London: Thames and Hudson Ltd.

Taidehalli. 2003. Oleta pyöreä tuoli, Eero Aarnio ja 60-luku. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.

SÄHKÖISET LÄHTEET

<http://www.laurabielecki.com/blog/interior-design/philippe-stark-quotes-about-design/>

A World of Luxury by Interior Designer Laura Bielecki B.I.D. Edmonton, Alberta, Canada

luettu 27.1.2011

<http://www.starck.com/> Philippe Starckin kotisivut, luettu 16.3.2011

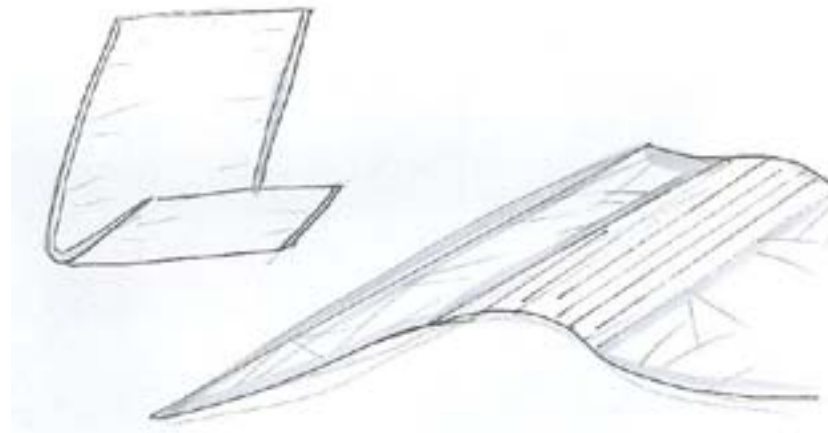
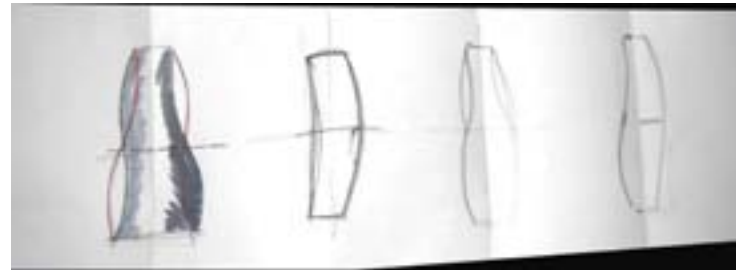
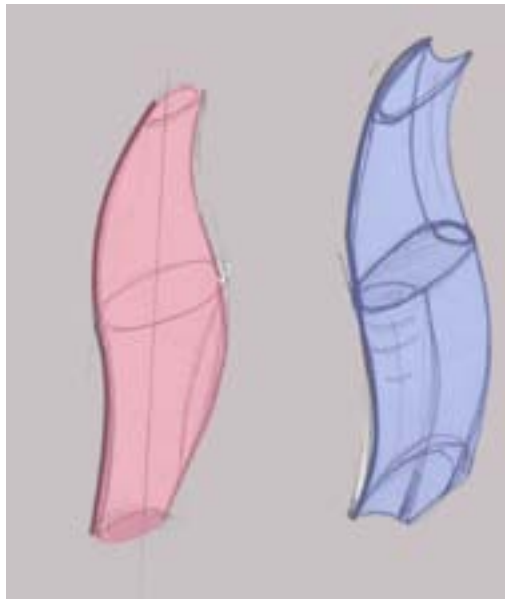
<http://virtuaaliyliopisto.jyu.fi/aikajana/modernismi/1900-luvun-modernismi/taideteollisuus/funktionalismi> Jyväskylän virtuaaliyliopiston aikajana, luettu 17.3.2011

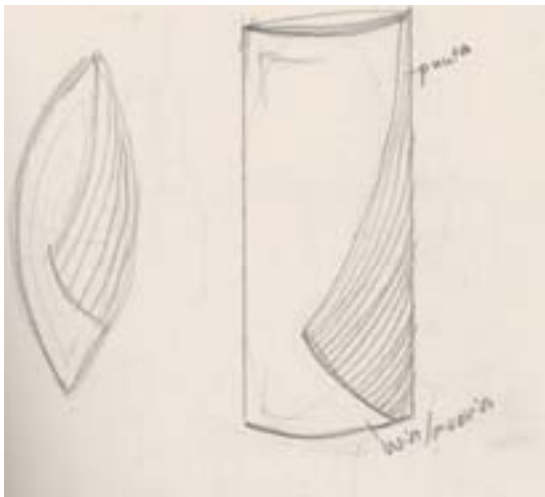
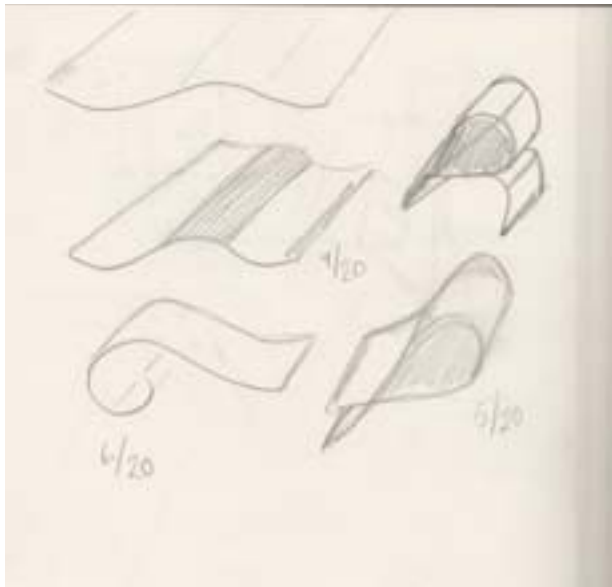
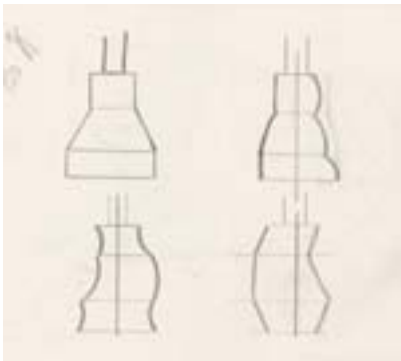
De Bono, E. 1985. USA: Little, Brown and Company; <http://users.jyu.fi/~lrl/kurssit/virtopp2002/hats.html>
luettu 12.3.2011

<http://www.facta.fi/tietosanakirja/5618>, luettu 16.3.2011

<http://www.swiss-miss.com/2008/03/starck-design-i.html>, Philippe Starck, luettu 3.4.2011

LIITE 1 Omaa luonnosteluani 1/2

LIITE 2 Mestareiden mielipidetaulut 1/2

Alvar Aallon mielipidetaulu. Katri Konttinen 2011

Eero Aarnion mielipidetaulu. Katri Konttinen 2011

Philippe Starckin mielipidetaulu. Katri Konttinen 2011